

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาสังคมศึกษา
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาสังคมศึกษา
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำนำ

ตามที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ให้จัดทำสื่อการเรียนเป็นชุดการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ (Comprehensive Learning Package) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเน้นการใช้บริบทชีวิตจริงของผู้เรียนและชุมชนเป็นฐานในการเรียน ทำการบูรณาการสาระตามหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคต ตามแนวพระราชดำริ ที่ทรงแนะนำให้ใช้โครงการศึกษาทัศน์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำชุดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่อิงมาตรฐานและเชื่อมโยงไปสู่สมรรถนะ เน้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมผู้เรียนรอบด้าน ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าต่อเนื่องในลักษณะ การเรียนรู้ตามความสนใจได้ และเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ จึงจัดแยกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ และแยกเป็นภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ทั้ง ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒

การนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร คู่มือการใช้ชุดการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และศึกษาคำชี้แจงในเอกสารชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การเตรียมตัวของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ ลักษณะชุดการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผลของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ศกษ. ครู อาจารย์ นักวิชาการ และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำเอกสารมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

สื่อบุคคล ๖๕ พรรษา ในวโรกาสที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุ ๖๕ พรรษา ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาสังคมศึกษา ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสมรรถนะหลักในหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยสื่อบุคคล ๖๕ พรรษา ฉบับนี้ ประกอบด้วย

- (๑) จุดหมายถึงครู
- (๒) โครงสร้างหลักสูตร
- (๓) คำอธิบายรายวิชา
- (๔) โครงสร้างชุดการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ
- (๕) โครงสร้างรายวิชา
- (๖) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขคู่ชุมชน
- (๗) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน ๓ แผน
- (๘) สื่อการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบกิจกรรมและเฉลย
- (๙) แบบประเมินผลและวัดผล

ก่อนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ๖ ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสารเล่มนี้ อย่างละเอียด จะทำให้รู้ว่าต้องสอนแต่ละเนื้อหาอย่างไร และต้องเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ประกอบการสอนอย่างไร ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สื่อบุคคล ๖๕ พรรษา ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ๖ ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

คณะผู้จัดทำ

จดหมายถึงครู

สวัสดีครูผู้สอนทุกท่าน ในนามของคณะผู้จัดทำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ๖ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พวกเราตั้งใจออกแบบชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนทุกท่านได้นำไปใช้ในโรงเรียนของท่าน โดยผ่านการวิเคราะห์กรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และสมรรถนะหลักทั้ง ๕ เพื่อรองรับหลักสูตรฐานสมรรถนะที่จะมีขึ้นในอนาคต

สำหรับรายวิชาสังคมศึกษา ๖ ของระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พวกเราตั้งใจให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นบริบทหรือพื้นที่ใด ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีการเตรียมตัว ทั้งด้านสื่อ ด้านเนื้อหา รวมถึงขั้นตอนต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง เพื่อให้ท่านนำชุดกิจกรรมนี้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม ทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และสมรรถนะที่ตั้งเป้าไว้ได้

พวกเราเชื่อว่าหากท่านได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ จะก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ ตลอดจนสมรรถนะ ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการตนเอง ด้านการสื่อสาร ด้านการรวมพลังเป็นทีม ด้านการคิดขั้นสูง และด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง อันเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุดท้ายนี้ พวกเราขอเป็นกำลังใจให้ครูผู้สอนทุกท่านที่นำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ จงประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้และสามารถบรรลุทุกวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นางสาวอรชา คงชาติรี

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
โครงสร้างหลักสูตร.....	๑
คำอธิบายรายวิชา.....	๒
โครงสร้างชุดการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ.....	๓
โครงสร้างรายวิชา.....	๔
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด.....	๗
โครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้.....	๙
หน่วยการเรียนรู้.....	๑๐
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน.....	๑๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	๑๓
สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑.....	๑๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	๓๑
สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒.....	๓๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน.....	๕๗
สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓.....	๖๔
คณะผู้จัดทำ.....	๙๓

โครงสร้างหลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ภาคเรียนที่ ๑		ภาคเรียนที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	หน่วยการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (๑๒๐ ชั่วโมง)			
หน่วยที่ ๑ เอเชีย – ออสเตรเลีย ความเหมือนและความต่าง	๒๓	หน่วยที่ ๑ สภาจำลองผ่านมุมมองในห้องเรียน	๑๕
หน่วยที่ ๒ นวัตกรรมสู่นวัตกรรม	๗	หน่วยที่ ๒ ตามรอยพระศาสดาและพระสาวก	๑๕
หน่วยที่ ๓ ต้องรอด...เรียนรู้สู้ภัยพิบัติ	๑๖	หน่วยที่ ๓ หลักธรรมนำชีวิต	๑๕
หน่วยที่ ๔ ตื่นรู้ก้าววิกฤต	๑๔	หน่วยที่ ๔ พลเมืองดีตามวิถีธรรม	๑๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (๑๒๐ ชั่วโมง)			
หน่วยที่ ๑ วิถีไทย วิถีธรรม	๑๔	หน่วยที่ ๑ เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา	๑๖
หน่วยที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาตน สู่คนดี	๑๒	หน่วยที่ ๒ รู้เรื่องพิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม	๑๖
หน่วยที่ ๓ พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	๑๐	หน่วยที่ ๓ เศรษฐกิจสัมพันธ์ ทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	๑๖
หน่วยที่ ๔ กฎหมายน่ารู้ สู่ชีวิตมีสุข	๑๒	หน่วยที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง	๑๒
หน่วยที่ ๕ พหุวัฒนธรรม สร้างสรรค์สังคม	๑๒		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (๑๒๐ ชั่วโมง)			
หน่วยที่ ๑ ย้อนรอยศาสนา	๑๐	หน่วยที่ ๑ ตะลุยกอเมริกา	๑๐
หน่วยที่ ๒ สืบสานหลักคำสอน	๑๘	หน่วยที่ ๒ ผจญ “ภัย” อเมริกา	๑๐
หน่วยที่ ๓ รู้กฎหมายสิทธิไม่ลิดรอน	๑๘	หน่วยที่ ๓ เงินฉันทน์ในฝัน	๑๕
หน่วยที่ ๔ สร้างนครแห่งสันติสุข	๑๔	หน่วยที่ ๔ เศรษฐกิจหมุนโลก	๑๕
		หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน	๑๐

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

วิชาสังคมศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม จากความรู้ ผ่านการศึกษา วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ภัยพิบัติและผลกระทบ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและความร่วมมือระหว่างประเทศ วิธีการกีดกันทางการค้า ในการค้าระหว่างประเทศ กิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ กลไกราคา ในระบบเศรษฐกิจ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เงินเพื่อเงินผิด การว่างงาน แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ และการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด ผ่านการอธิบาย วิเคราะห์ และเสนอแนวคิด จากการศึกษาหาความรู้ กระบวนการสืบค้นข้อมูลกระบวนการกลุ่ม กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และส่งเสริมภาวะผู้นำ

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งมีความสามารถในการจัดการตนเอง การสื่อสาร การรวมพลังทำงาน เป็นทีมด้วยการคิดขั้นสูง และการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑	ม.๓/๑, ม.๓/๓, ม.๓/๗
ส ๓.๑	ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓
ส ๓.๒	ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/๕, ม.๓/๖
ส ๕.๑	ม.๓/๑, ม.๓/๒
ส ๕.๒	ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/๕

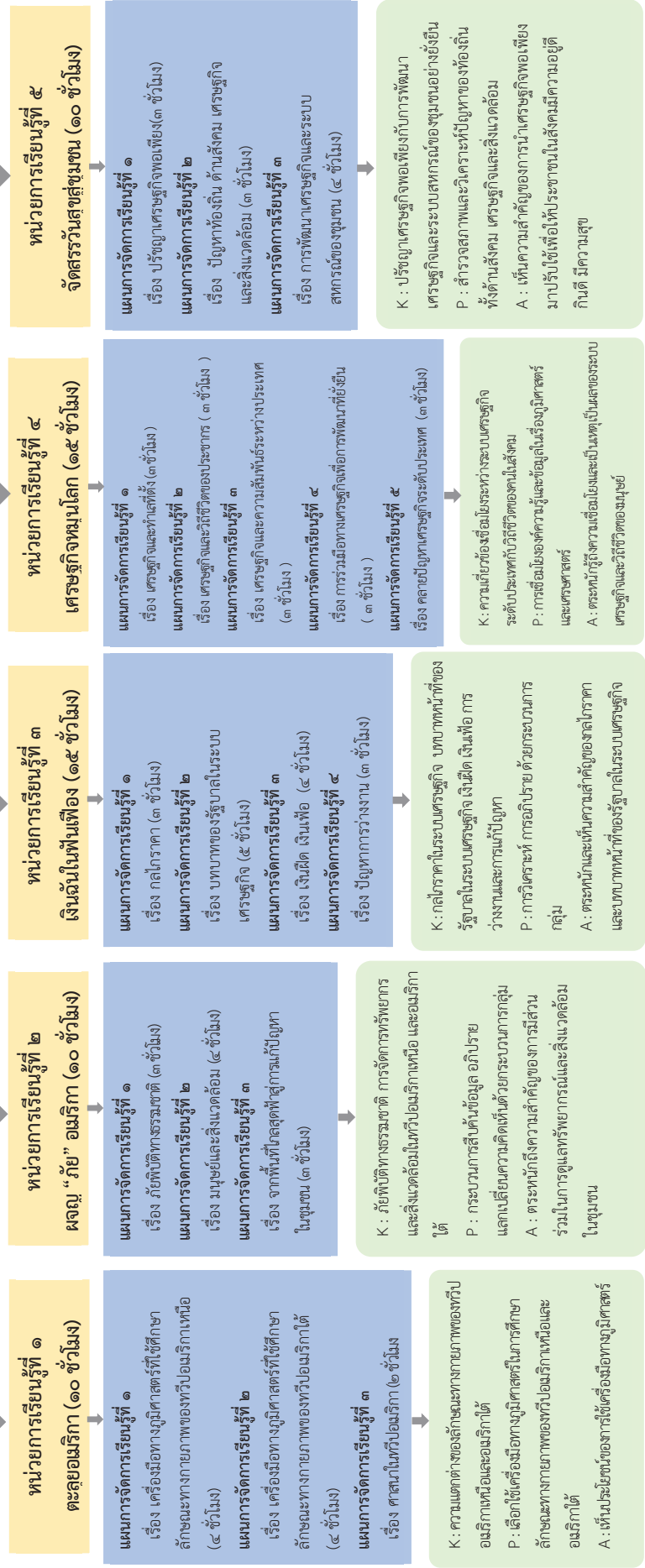
รวมทั้งหมด ๑๙ ตัวชี้วัด

โครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้สมรรถนะแบบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ จากการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม และการเสนอแนวคิด ผ่านการศึกษารับรู้ของทวีปอเมริกาใต้ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กลไกการค้าในระบบเศรษฐกิจ การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ใกล้ตัวในสังคมและชุมชนที่อยู่อาศัยได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	ขอบเขตเนื้อหา	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ตะลุยอเมริกา	ส ๑.๑ ม.๓/๑ ส ๕.๑ ม.๓/๑	๑. การจัดการตนเอง ๒. การสื่อสาร ๓. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๔. การคิดขั้นสูง ๕. การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	๑. ลักษณะทางกายภาพของ ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีป อเมริกาใต้ ๒. การเผยแพร่ พระพุทธศาสนาเข้าสู่ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก	ลักษณะทางกายภาพของภูมิศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมนุษย์ สามารถสะท้อนเรื่องราวของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของ มนุษย์ได้	๑๐	
๒	ผจญภัย”อเมริกา	ส ๕.๑ ม.๓/๒ ส ๕.๒ ม.๓/๓ ส ๕.๒ ม.๓/๔	๑. การจัดการ ตนเอง ๒. การสื่อสาร ๓. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๔. การคิดขั้นสูง การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	๑.การจัดการภัยพิบัติ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในทวีปอเมริกาเหนือ และ ทวีปอเมริกาใต้ ๒. ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างสภาพแวดล้อมทาง กายภาพกับมนุษย์ที่ เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	มนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับสังคม กับภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมใน ด้านต่างๆ จึงทำให้มนุษย์ต้องเรียนรู้ ซึ่งแนวทางการดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกับสิ่งแวดล้อมและการจัดสรร ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	๑๐	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	ขอบเขตเนื้อหา	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๓	เงินต้นในแผนผังตัวเอง	ส ๑.๑ ม.๓/๗ ส ๓.๑ ม.๓/๑ ส ๓.๒ ม.๓/๑ ส ๓.๒ ม.๓/๒ ส ๓.๒ ม.๓/๔ ส ๓.๒ ม.๓/๕	๑. การจัดการตนเอง ๒. การสื่อสาร ๓. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๔. การคิดขั้นสูง ๕. การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	๑. กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ ๒. บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ ๓. ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ๔. ปัญหาการว่างงาน	มนุษย์จำเป็นจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจในระดับบุคคล ครอบครัวและสังคม เพื่อการจัดการและวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและการรักษาซึ่งสิทธิของตนเอง	๑๕	
๔	เศรษฐกิจหมุนโลก	ส ๓.๒ ม.๓/๓ ส ๓.๒ ม.๓/๖ ส ๕.๒ ม.๓/๑ ส ๕.๒ ม.๓/๒ ส ๕.๒ ม.๓/๕	๑. การจัดการตนเอง ๒. การสื่อสาร ๓. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๔. การคิดขั้นสูง ๕. การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	๑. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ระหว่างประเทศ ๒. การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ๓. กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ ๔. ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทำให้เกิดระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนสังคมและกิจกรรมต่าง ๆ ในระดับทวีป	๑๕	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	ขอบเขตเนื้อหา	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๕	จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน	ส ๑.๑ ม.๓/๓ ส ๓.๑ ม.๓/๒ ส ๓.๑ ม.๓/๓	๑. การจัดการตนเอง ๒. การสื่อสาร ๓. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๔. การคิดขั้นสูง ๕. การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	๑. ปัญหาของเศรษฐกิจ พอเพียงและการพัฒนา อย่างยั่งยืน ๒. ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ๓. การพัฒนาเศรษฐกิจ และระบบสหกรณ์ของ ชุมชน	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้วิถี ชีวิตของมนุษย์ในการแก้ไขปัญหา ระดับชุมชนและการพัฒนาตนเอง ของมนุษย์	๑๐	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑

รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๓/๓ อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑

เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ส ๓.๑ ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- สัมมนาพระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- อธิบายสังฆคณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม
- วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ
- หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์
- ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

ทักษะกระบวนการ

๑. ทักษะการคิด เช่น การสรุปความคิด การแปลความ การวิเคราะห์หลักการและการนำไปใช้ ตลอดจนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
๒. ทักษะการแก้ปัญหา ตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ กระบวนการสืบสอบ เช่น ความสามารถในการตั้งคำถามและการตั้งสมมติฐานอย่างมีระบบ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบสมมติฐานและสรุปเป็นหลักการ
๓. ทักษะการเรียนรู้ เช่น ความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้โดยการอ่าน การฟัง และการสังเกต ความสามารถในการสื่อสารโดยการพูด การเขียน และการนำเสนอ ความสามารถในการตีความ การสร้างแผนภูมิ แผนที่ ตารางเวลา และการจัดบันทึก รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้
๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ผลงาน ช่วยลดข้อขัดแย้งและแก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

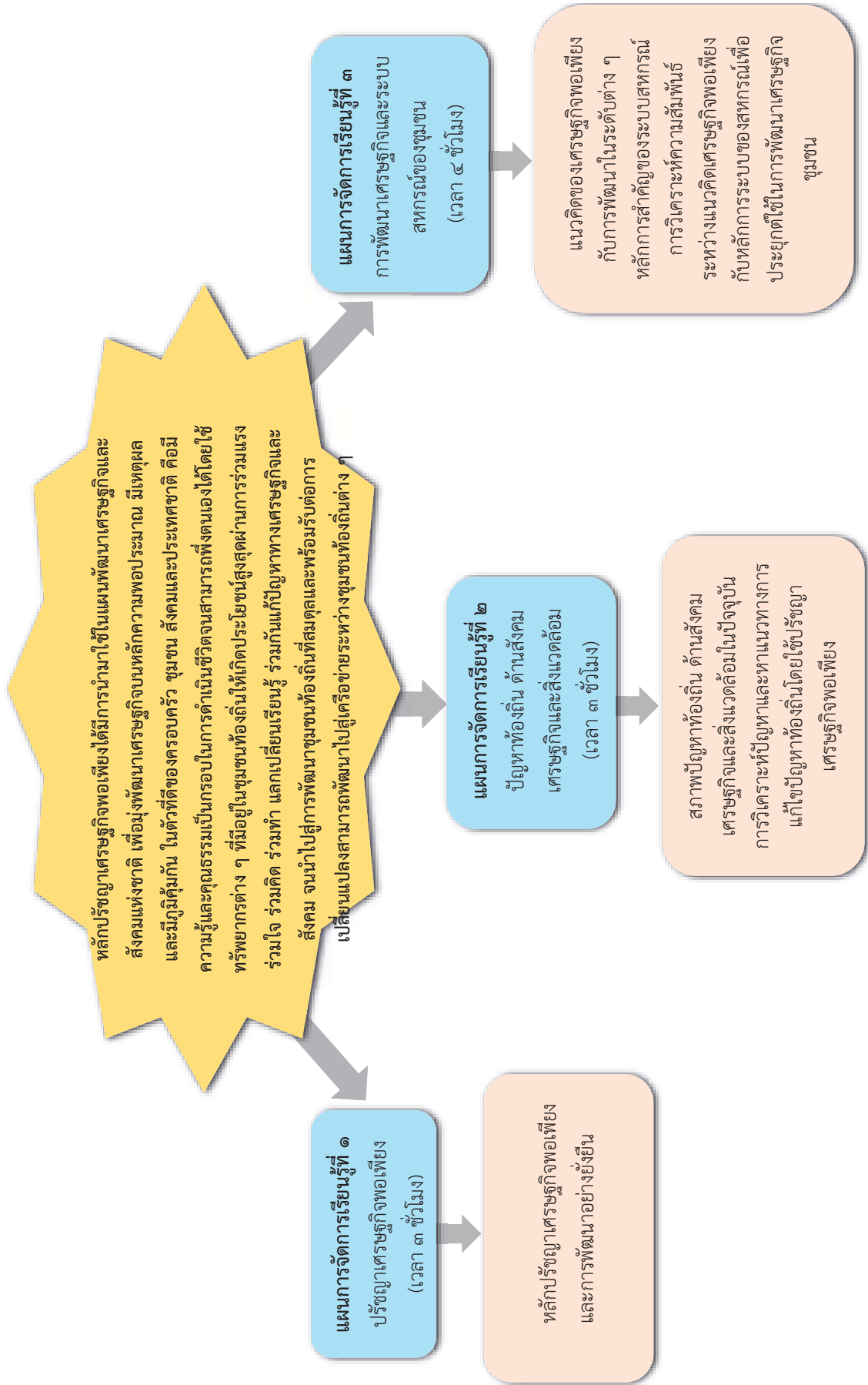
คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะหลัก

๑. การจัดการตนเอง
๒. การสื่อสาร
๓. การรวมพลังทำงานเป็นทีม
๔. การคิดขั้นสูง
๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

โครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ จัดสรรวันสู่ชุมชน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดสรรวันสัปดาห์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

รายวิชาสังคมศึกษา
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่	ตัวชี้วัด	ขอบเขตเนื้อหา	สถานการณ์เพื่อ การจัดการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	นำไปสู่สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้เพื่อ การวัดและประเมินผล
๑ - ๓	<p>ส ๑.๑ ม.๓/๓</p> <p>ส ๓.๑ ม.๓/๒</p>	<p>หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p>	<p>ศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำสู่การวิเคราะห์สถานการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน</p>	<p>๑. ใบงาน เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. การทำกิจกรรมกลุ่ม</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การสื่อสาร</p> <p>๓. การรวมพลังทำงานเป็นทีม</p> <p>๔. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p>	<p>๑. นักเรียนสามารถเขียนอธิบายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้</p> <p>๒. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญามาใช้วิเคราะห์กับการใช้ชีวิตประจำวันได้</p> <p>๓. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปแก้ปัญหาได้</p>
๔ - ๖	<p>ส ๑.๑ ม.๓/๓</p> <p>ส ๓.๑ ม.๓/๒</p>	<p>ปัญหาท้องถิ่นด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>ศึกษาสภาพปัญหาท้องถิ่นในปัจจุบัน สืบค้นข้อมูลจากข่าวที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไข</p>	<p>๑. ใบงาน เรื่อง ปัญหาในท้องถิ่น</p> <p>๒. ใบงาน เรื่อง ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓. แผนผังโน้มนำ (แผนผังความคิด)</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การสื่อสาร</p> <p>๓. การรวมพลังทำงานเป็นทีม</p> <p>๔. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p>	<p>๑. นักเรียนสามารถเขียนอธิบายสภาพปัญหาท้องถิ่นทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันได้</p> <p>๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาท้องถิ่นจากข่าวที่นักเรียนอ่านได้</p> <p>๓. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมได้</p>

ชั่วโมงที่	ตัวชี้วัด	ขอบเขตเนื้อหา	สถานการเพื่อการจัดการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน	นำไปสู่สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้เพื่อการวัดและประเมินผล
๗ - ๑๐	ส ๑.๑ ม.๓/๓ ส ๓.๑ ม.๓/๔	การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน	นักเรียนศึกษาสืบค้นข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ และประเภทของสหกรณ์ สหกรณ์ในโครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริและการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและให้นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์อภิปรายหน้าชั้นเรียน	๔. การทำกิจกรรมกลุ่ม การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ และการร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหา ๑. ใบงาน เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ ๒. การทำกิจกรรมกลุ่ม การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ และการร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหา	๑. การจัดการตนเอง ๒. การสื่อสาร ๓. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๔. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	๑. นักเรียนอธิบายหลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ได้ ๒. นักเรียนสามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการได้ ๓. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นนำความรู้ระบบของสหกรณ์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

<p>หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดสรรวันสัปดาห์เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑</p> <p>เรื่อง ประชาชนศึกษาเพื่อเพียง รายวิชาสังคมศึกษา</p>	<p>เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด</p> <p>หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>นักเรียนสามารถอธิบายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญามาใช้วิเคราะห์กับกรณีศึกษาได้</p> <p>๒. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปแก้ปัญหาได้</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในใบงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เศรษฐกิจคืออะไร - นักเรียนรู้จักเศรษฐกิจพอเพียงไหม - เศรษฐกิจพอเพียงในความคิดของนักเรียนคืออะไร <p>๒. นักเรียนออกมานำเสนอแนวคำตอบของตนเองหน้าชั้นเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๓. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ประชาชนศึกษาเพื่อเพียง</p> <p>๔. นักเรียนเขียนอธิบายในหัวข้อ “นักเรียนจะนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p> <p>๕. หลังจากนักเรียนได้เขียนข้อมูลตามข้อ ๔ เรียบร้อยแล้ว ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเอง และร่วมกันสรุปข้อมูล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลสรุปจากการแลกเปลี่ยนความรู้หน้าชั้นเรียน</p> <p>๗. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในครอบครัวของนักเรียนได้อย่างไรลงในใบงาน เรื่อง ประชาชนศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุดของโรงเรียนและห้องสมุดชุมชน</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. ใบงาน เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๓. ใบความรู้ เรื่อง การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง</p> <p>๔. ข่าว (ปัญหาด้านเศรษฐกิจ)</p> <p>๕. ใบกิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>๑. การนำเสนอผลการเรียนรู้</p> <p>๒. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม</p> <p>๓. ใบงาน เรื่อง ประชาชนศึกษาเพื่อเพียง</p>

<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> การจัดการตนเอง : มุ่งมั่น มุมานะ ในการเรียนและการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุเป้าหมาย การสื่อสาร : สามารถเขียนหรือพูดอธิบาย สื่อความโดยใช้ภาษาที่เป็นทางการและภาษาของตนเองสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน การรวมพลังทำงานเป็นทีม : กระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน มีการประสานงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกลุ่ม การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง : ส่วนร่วมในการวางกฎ กติกาในห้องเรียนของตนเองเพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือกันในการรักษาและปฏิบัติตามกฎและกติกา 	<p>ชั่วโมงที่ ๒ ผู้นำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ ๑ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ หรืออาชีพหลักของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนของนักเรียนมีรูปแบบหรือขั้นตอนอย่างไรบ้าง นักเรียนคิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงเพียงสามารถนำมาใช้ในชุมชนได้ไหม <p>ชั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูทำการสุ่มถามนักเรียน โดยให้นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับข้อความในข้อที่ ๒ และ ๓ นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ครูตั้งข้อคำถามกับนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าการจัดการเศรษฐกิจในระดับชุมชนที่ดีควรทำอย่างไรบ้าง และในชุมชนของนักเรียนมีปัญหาหรือมีการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนอย่างไรบ้าง <p>ขั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน เพื่อนนักเรียนสามารถตั้งคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม นักเรียนและครูช่วยกันสรุปข้อมูลความรู้ เรื่องการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในระดับชุมชน ในใบงาน เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 	
--	--	--

	<p>ชั่วโมงที่ ๓ ผู้นำ</p> <p>๑. ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ ๑ - ๒ ก็กับการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับครอบครัวและชุมชน</p> <p>๒. ครูตั้งข้อคำถามว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนได้เรียนได้เรียนไปสามารถนำไปปรับใช้ในระดับที่กว้างขึ้นได้หรือไม่อย่างไร</p> <p>ชั้นสอน</p> <p>๓. ครูและเพื่อนนักเรียนฟังคำตอบของนักเรียนที่ครูสุ่มเรียกมาเสนอการตอบคำถามในข้อที่ ๒</p> <p>๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข่าวและตอบสรุปข้อยุติตามข้อคำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใจความสำคัญของข่าวที่นักเรียนอ่านเกี่ยวข้องกับเรื่องใด - นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างไร <p>๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อนักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดีสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๖. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความรู้ลงในใบงาน เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
--	--	--

สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ใบความรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการร่วมกันในเวทีสหประชาชาติ ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเข้าใจถึงสภาพสังคมไทย ดังนั้น เมื่อได้พระราชทานแนวพระราชดำริ หรือพระบรมราโชวาทในด้านต่างๆ จะทรงคำนึงถึงวิถีชีวิต สภาพสังคมของประชาชนด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางความคิด ที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งในทางปฏิบัติได้ แนวพระราชดำริในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

๑. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ้งเฟ้อในการใช้ชีวิต
๒. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต
๓. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางการค้าแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง
๔. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มสูงขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
๕. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

ที่มา : มูลนิธิพัฒนาออนไลน์. เศรษฐกิจพอเพียง สืบค้นเมื่อ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

.แหล่งที่มา : https://www.chaipat.or.th/site_content/item/3579-2010-10-08-05-24-39.html

ใบความรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

**ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง
จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้**

ทางสายกลาง

พอประมาณ

มีเหตุผล   **มีภูมิคุ้มกัน**

เงื่อนไขความรู้   **เงื่อนไขคุณธรรม**
(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)   (ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ ใฝ่ปัญญา แบ่งปัน)

(ชีวิต/เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม)

สมดุล / มั่นคง / ยั่งยืน

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมี เงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ที่มา : มูลนิธิชัยพัฒนาออนไลน์. เศรษฐกิจพอเพียง สืบค้นเมื่อ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

แหล่งที่มา : https://www.chaipat.or.th/site_content/item/3579-2010-10-08-05-24-39.html

ใบงาน เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๑ - ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนศึกษาเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสรุปความรู้ที่ได้ลงในช่องว่าง

<p>เศรษฐกิจคืออะไร</p> <p>-----</p> <p>นักเรียนรู้จักเศรษฐกิจพอเพียงไหม</p> <p>-----</p> <p>เศรษฐกิจพอเพียงในความคิดของนักเรียนคืออะไร</p> <p>-----</p>
<p>สรุปความรู้ และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในครอบครัวของนักเรียนได้อย่างไร</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p>
<p>สรุปความรู้ การทำสร้างให้เข้มแข็ง</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p>

ใบงาน เรื่อง ประชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ประชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๑ - ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนศึกษาเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสรุปความรู้ที่ได้ลงในช่องว่าง

สรุปความรู้ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
พัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาประเทศ

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบความรู้ เรื่อง การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การสร้างชุมชนเข้มแข็ง

ความเข้มแข็งของชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของเมืองหรือชนบทรวมตัวกันเป็น "องค์กรชุมชน" โดยมีการเรียนรู้ การจัดการและการแก้ไขปัญหา ร่วมกันของชุมชนแล้วถึงได้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนตลอดจนมีผลกระทบสู่ภายนอกชุมชนที่ดีขึ้นตามลำดับ โดยจะเรียกชุมชนนี้ว่า กลุ่ม ชมรม สหกรณ์ บริษัท องค์กรชาวบ้าน เครือข่ายหรืออื่น ๆ ที่มีความหมายแสดงถึงการร่วมมือช่วยเหลือกัน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน และด้วยความเอื้ออาทรต่อชุมชนอื่น ๆ ในสังคมด้วย

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อาศัยอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยในแต่ละชุมชนจะมีการพัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในมิติต่าง ๆ เช่น มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ มิติทางด้านสังคม และมิติทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนนั้น อาจพัฒนาความเข้มแข็งได้เพียงบางมิติเท่านั้น เนื่องจากเงื่อนไขและกระบวนการที่นำไปสู่ความเข้มแข็งในแต่ละมิติของแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกัน

องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง

จากการดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คณะอนุกรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตภายใต้คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดกรอบองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งไว้ว่าจะต้องประกอบด้วย

1. บุคคลหลากหลายที่รวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชนอย่างเป็นทางการหรือไม่ก็ตาม
2. มีเป้าหมายร่วมกันและยึดโยงเกาะเกี่ยวกันด้วยประโยชน์สาธารณะและของสมาชิก
3. มีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง รักษาเอื้ออาทรต่อกัน และมีความรักท้องถิ่น รักชุมชน
4. มีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ
5. มีการระดมใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
6. มีการเรียนรู้ เชื่อมโยงกัน เป็นเครือข่ายและติดต่อสื่อสารกันหลายรูปแบบ
7. มีการจัดทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง
8. มีการจัดการบริหารกลุ่มที่หลากหลายและเครือข่ายที่ดี
9. มีการเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายของชุมชนสืบทอดกันตลอดไป

ที่มา : GotoKnowออนไลน์. ชุมชนเข้มแข็ง, ๒๕๕๕ สืบค้นเมื่อ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔.

แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/32079>

ใบความรู้ เรื่อง การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

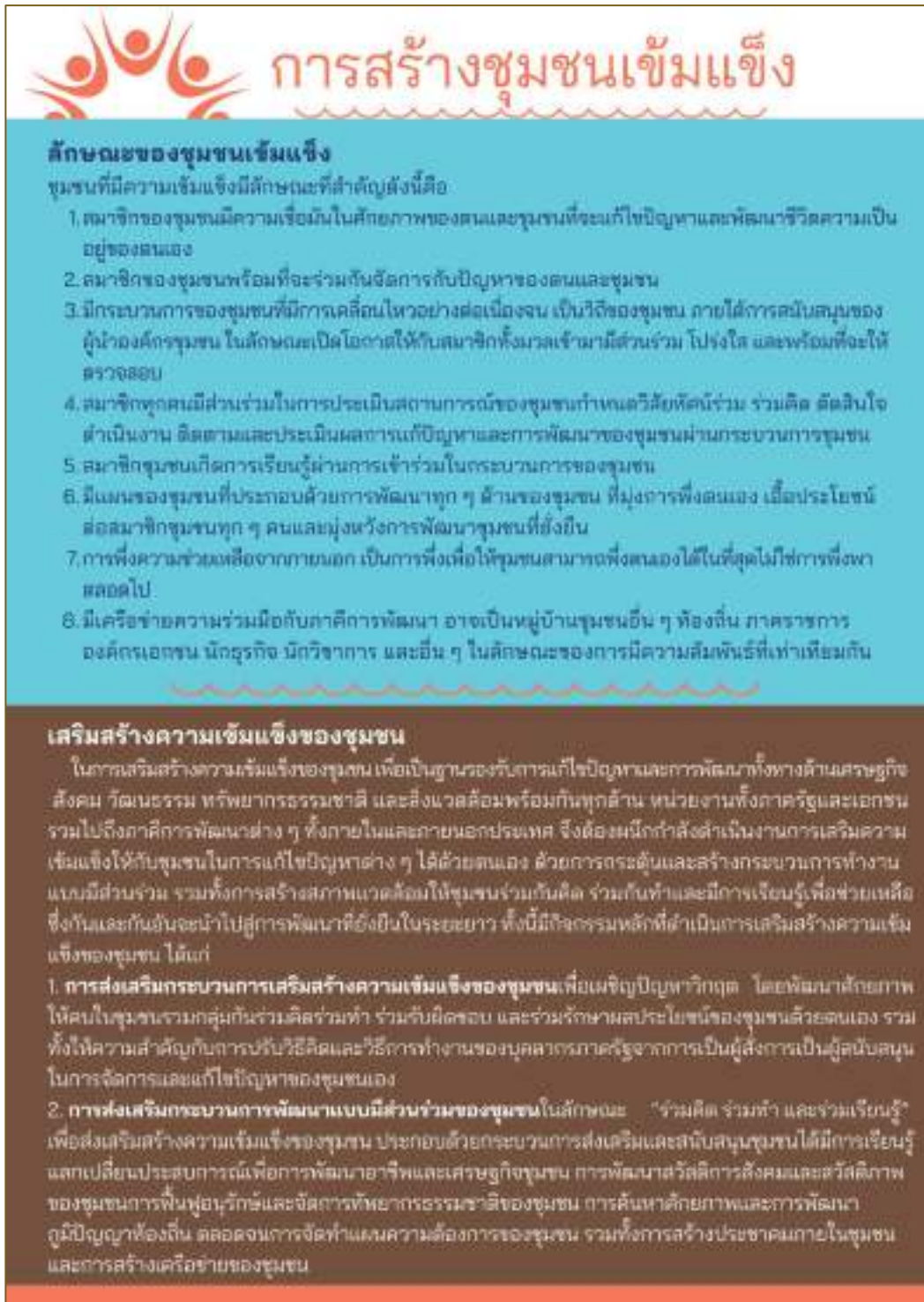
เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ลักษณะของชุมชนเข้มแข็ง

ชุมชนที่มีความเข้มแข็งมีลักษณะที่สำคัญดังนี้คือ

1. สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง
2. สมาชิกของชุมชนหรือคนที่เข้าร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนเองและชุมชน
3. มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง เป็นวิถีของชุมชน ภายใต้การสนับสนุนของผู้นำองค์กรชุมชน ในลักษณะเปิดโอกาสให้กับสมาชิกทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วม ไปงัดไป และพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ
4. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชนกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ร่วมคิด คิดสืบใจ ส่วนงาน ติดตามและประเมินผลการแก้ปัญหาและการพัฒนาของชุมชนผ่านกระบวนการชุมชน
5. สมาชิกชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน
6. มีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุก ๆ ด้านของชุมชน ที่มุ่งการพึ่งตนเอง เมื่อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุก ๆ คนและมุ่งหวังการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
7. การพึ่งความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นการพึ่งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดไม่ใช้การพึ่งพาตลอดไป
8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้านชุมชนอื่น ๆ ท้องถิ่น ภาคราชการ องค์กรเอกชน นักธุรกิจ นักวิชาการ และอื่น ๆ ในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน

เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อเป็นฐานรองรับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทักษะการธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมพร้อมกันทุกด้าน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ จึงต้องหมั่นทำสิ่งต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ด้วยการกระตุ้นและสร้างกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมให้ชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันทำและมีภาวะเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว ทั้งนี้มีกิจกรรมหลักที่สำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ได้แก่

1. การส่งเสริมกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเผชิญปัญหาวิกฤต โดยพัฒนาศักยภาพให้คนในชุมชนรวมกลุ่มกันร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรักษามลประโยชน์ของชุมชนด้วยตนเอง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการปรับวิธีคิดและวิธีการทำงานของบุคลากรภาครัฐจากการเป็นผู้สั่งการเป็นผู้สนับสนุนในการจัดการและแก้ไขปัญหาของชุมชนเอง
2. การส่งเสริมกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในลักษณะ "ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้" เพื่อส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประกอบด้วยกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนได้มีการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อการพัฒนาอาชีพและเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาสวัสดิการสังคมและสวัสดิภาพของชุมชนการฟื้นฟูอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน การค้นหาศักยภาพและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการจัดทำแผนความต้องการของชุมชน รวมทั้งการสร้างประชาคมภายในชุมชน และการสร้างเครือข่ายของชุมชน

ที่มา : GotoKnowออนไลน์. ชุมชนเข้มแข็ง, ๒๕๕๕ สืบค้นเมื่อ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔.
แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/32079>

กิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว (ข่าวที่ ๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หัวข้อข่าว

“แผลเป็น” เศรษฐกิจไทย

เผยแพร่: 20 ก.ค. 2564 เวลา 07:04 น. โดย: โปสทูเดย์ออนไลน์

เนื้อหาข่าว : “แผลเป็นทางเศรษฐกิจ” หมายถึงปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น สะสม และยังคงอยู่มาเป็นเวลานานในระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งก็คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นปัญหาเรื่องความยากจน และปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำ

“แผลเป็นทางเศรษฐกิจ” ได้ยินเป็นครั้งแรกจากท่านอดีตรัฐมนตรีว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ดร. วิโรฒ สันติประภพ ในทางเศรษฐศาสตร์คงจะหมายถึงปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น สะสม และยังคงอยู่มาเป็นเวลานานในระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งก็คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นปัญหาเรื่องความยากจน และปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำ แผลเป็นที่ว่านี้ถูกการระบาดของโควิด-19 หลายระลอกกระทบกระแทกจนกลายเป็นแผลเปิดที่กว้างขึ้นมากกว่าเดิม และยังมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นแผลอักเสบเรื้อรังของสังคมไทยถ้าไม่ได้รับการดูแลแก้ไขให้ดี จำนวนคนจนที่คาดการณ์ว่าจะมีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากตามระยะเวลาของการระบาดของโรคที่ทอดยาวออกไปตราบดีที่รัฐบาลยังไม่สามารถจัดหาและจัดสรรวัคซีนให้กับประชาชนในประเทศได้อย่างเพียงพอ และทั่วถึง

สำหรับครัวเรือนที่ยากจน หรือได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคและมาตรการในการรับมือกับการระบาดของโรคในหลายรอบ รวมทั้งการระบาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้อีกจากการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัส ทำให้โอกาสของครัวเรือนเหล่านี้ลดลงอย่างมากในการที่จะจ่ายชำระคืนหนี้ที่ได้ก่อขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน การสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนในกลุ่มนี้คงจะเป็นทางเลือกเดียวที่จะช่วยให้สามารถหลุดพ้นจากภาระหนี้ และความยากจนได้ จึงจะสามารถบรรเทาแผลเป็นนี้ในระบบเศรษฐกิจไทยให้เจือจางลงไปได้

การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับคนในประเทศให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (เท่ากับเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ) โดยไม่ต้องรอ หรือคำนึงถึงการเปิด หรือไม่เปิดประเทศ จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาในประเทศกี่คน ภูเก็ต sandbox จะสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใด การตั้งข้อสมมติในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจอาจจะต้องเริ่มต้นจากฐานเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นหลัก

เพราะทุกหน้าที่ที่เสียไปเท่ากับว่าเรากำลังเพิ่มความกว้าง และความลึกของแผลเป็นทางเศรษฐกิจทางด้านความยากจนนี้มากขึ้นทุกที เมื่อไปผนวกเข้ากับแผลเป็นทางด้านความเหลื่อมล้ำ ซึ่งก็เป็นอีกแผลเป็นใหญ่แผลหนึ่งในระบบเศรษฐกิจไทย ดัชนีวัดความเหลื่อมล้ำทางด้านความมั่งคั่ง (Wealth Inequalities) โดยวัดจากการถือครองที่ดิน หรือการถือครองทรัพย์สินทางการเงิน ซึ่งว่าประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำทางด้านความมั่งคั่งสูงมากระดับ 0.7-0.8 (คล้ายกับดัชนี GINI ที่วัดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ ค่าใกล้เคียง 1 หรือเท่ากับ 1 คือ มีความเหลื่อมล้ำมากที่สุด) กลายเป็นปัญหาที่เรื้อรัง ยากต่อการแก้ไข และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้นเรื่อย ๆ

ที่มาของข้อมูล : โปสทูเดย์ออนไลน์.การเงิน-หุ้น, ๒๕๖๔ สืบค้นเมื่อ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔.

แหล่งที่มา : <https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/658440>

กิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว (ข่าวที่ ๒)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หัวข้อข่าว

กรมการค้าภายใน แก้ปัญหาไข่ล้นตลาด

เผยแพร่: 5 ตุลาคม 2564 เวลา 10.21 น.โดย: Thai PBS

เนื้อหาข่าว : ช่วงนี้ไข่ออกมามาก เจอโควิด-19 ร้านอาหารเปิดบริการไม่ 100 % ขณะนี้จึงต้องเร่งหาทางแก้ปัญหาไข่ล้นตลาด เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

เดือนตุลาคมจะเป็นช่วงที่ผลผลิตไข่ไก่เริ่มออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากในทุกพื้นที่และล้นตลาด

นายวัฒนศักดิ์ เสือเอี่ยม อธิบดีกรมการค้าภายใน ระบุว่า สาเหตุที่ล้นเพราะโควิด-19 ทำให้เกิดการชะลอตัวของการรับซื้อของตลาดทั้งในและต่างประเทศ เกษตรกรขายได้ไม่ทันัก เพราะธุรกิจบริการ อาทิ โรงแรม ร้านอาหาร ยังไม่เปิดให้บริการเต็มที่

กรมการค้าภายใน เร่งเข้าไปแก้ไขปัญหามีมาตรการ คือ เชื่อมโยงการจำหน่ายหรือกระจายไข่ไก่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น งานธงฟ้า รถโมบาย และสถานีจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น และ กำกับดูแลการค้าปลีก โดยติดตามภาวะการค้าปลีกและราคาขายปลีกในตลาดสดให้สอดคล้องกับราคาไข่ไก่คละหน้าฟาร์ม รวมทั้งตรวจสอบกำกับดูแลด้านเครื่องชั่ง และการปิดป้ายแสดงราคาขายปลีก

ขณะนี้จับมือกับผู้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง 3 ราย บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี บางจาก และ บริษัท ปตท. รับซื้อไข่ไก่ในปริมาณ 1,450,000 ฟอง และนำเป็นของสมนาคุณลูกค้า ครอบคลุมพื้นที่ 13 จังหวัด โดยกรมฯ ช่วยสนับสนุนค่าบริหารจัดการ

ข้อมูลเมื่อเดือน เม.ย.2564 ไทยมีแม่ไก่ยืนกรง 50 ล้านตัว ผลิตไข่ได้ 41-42 ล้านฟองต่อวัน อัตราบริโภคในประเทศปกติ 39-40 ล้านฟองแต่ตอนนี้ลดลงเหลือ 38 ล้านฟองเพราะโควิด กลุ่มใหญ่ที่บริโภคคือนักเรียน โรงเรียนก็ยังไม่เปิด 100 % ปัญหาจึงเกิดขึ้น

กรมการค้าภายใน แก้ปัญหาไข่ล้นตลาด

10:21 | 308369

ที่มาของข้อมูล : Thai PBS. ข่าวเศรษฐกิจ(ออนไลน์), ๒๕๖๔ สืบค้นเมื่อ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔.
แหล่งที่มา : <https://news.thaipbs.or.th/content/308369>

ใบกิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจในประเทศไทย และบันทึกผลจากการศึกษาลงในช่องว่าง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

การวิเคราะห์ข่าว

ข่าวที่ 1

หัวข้อข่าว .....

1.ใจความสำคัญของข่าวที่นักเรียนอ่านเกี่ยวข้องกับเรื่องใด

.....
.....
.....

2.นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหได้อย่างไร

.....
.....
.....

ข่าวที่ 2

หัวข้อข่าว .....

1.ใจความสำคัญของข่าวที่นักเรียนอ่านเกี่ยวข้องกับเรื่องใด

.....
.....
.....

2.นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหได้อย่างไร

.....
.....
.....

เกณฑ์การประเมินการทำงานกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๑,๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ครูผู้สอนประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

รายการประเมิน	๔ ดีมาก	๓ ดี	๒ พอใช้	๑ ปรับปรุง
๑. ความร่วมมือ				
๒. ขั้นตอนการทำงาน				
๓. การแสดงความคิดเห็น				
๔. ความรับผิดชอบ				

เกณฑ์การให้คะแนน

๑. ความร่วมมือ

- ๔ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงาน มีการประสานงานที่ดีเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมตลอดการนำเสนอ
- ๓ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงานส่วนใหญ่มีการประสานงานที่ดีเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางช่วงของการนำเสนอ
- ๒ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคน ทำงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ยังขาดการประสานงานในกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมน้อยมากในช่วงการนำเสนอ
- ๑ คะแนน สมาชิกในกลุ่มบางคนไม่ทำงานกลุ่ม ขาดการประสานงาน สมาชิกกลุ่มอื่นไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงของการนำเสนอ

๒. ขั้นตอนการทำงาน

- ๔ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์
- ๓ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานค่อนข้างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มการทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์
- ๒ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน แต่ความสำเร็จของงานไม่ค่อยสมบูรณ์
- ๑ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนทำงานไม่ชัดเจน ทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์

๓. การแสดงความคิดเห็น

- ๔ คะแนน สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น
- ๓ คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็น

๒ คะแนน สมาชิกมากกว่าครึ่งร่วมแสดงความคิดเห็น

๑ คะแนน ไม่ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น

๔. ความรับผิดชอบ

๔ คะแนน สมาชิกทุกคน ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนงานสำเร็จเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา

๓ คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา

๒ คะแนน สมาชิกบางคนเรียกงานไม่ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายงานเสร็จแต่ไม่ค่อยสมบูรณ์ทันเวลา

๑ คะแนน สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๐ - ๑๓	ดี
๗ - ๙	พอใช้
๔ - ๖	ควรปรับปรุง

แบบวัดระดับสมรรถนะการจัดการตนเอง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ (คะแนนรวม / ๑๒) X ๑๐๐	ระดับการประเมิน
		ด้านการจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง (๔)	ด้านความรู้จักความสามารถและความภาคภูมิใจในตนเอง (๔)	ด้านการกำหนดเป้าหมายและการกำกับตนเอง (๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ระดับดีมาก
คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ระดับดี
คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙	ระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙	ระดับพอใช้
คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙	ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการสื่อสาร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/..... ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน..... วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $(\frac{\text{คะแนนรวม}}{๑๒}) \times ๑๐๐$	ระดับการประเมิน
		ด้านการรับและส่งสารบนความเข้าใจ (๔)	ด้านการรับและส่งสารด้วยความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (๔)	ด้านการรับและส่งสารให้บรรลุเป้าหมาย (๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐   ระดับดีมาก
- คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙   ระดับดี
- คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙   ระดับปานกลาง
- คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙   ระดับพอใช้
- คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙   ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $(\frac{\text{คะแนนรวม}}{๑๒}) \times ๑๐๐$	ระดับการประเมิน
		ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีและมีภาวะผู้นำ (๔)	ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือร่วมพลัง (๔)	ด้านการสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี (๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ระดับดีมาก
คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ระดับดี
คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙	ระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙	ระดับพอใช้
คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙	ระดับปรับปรุง

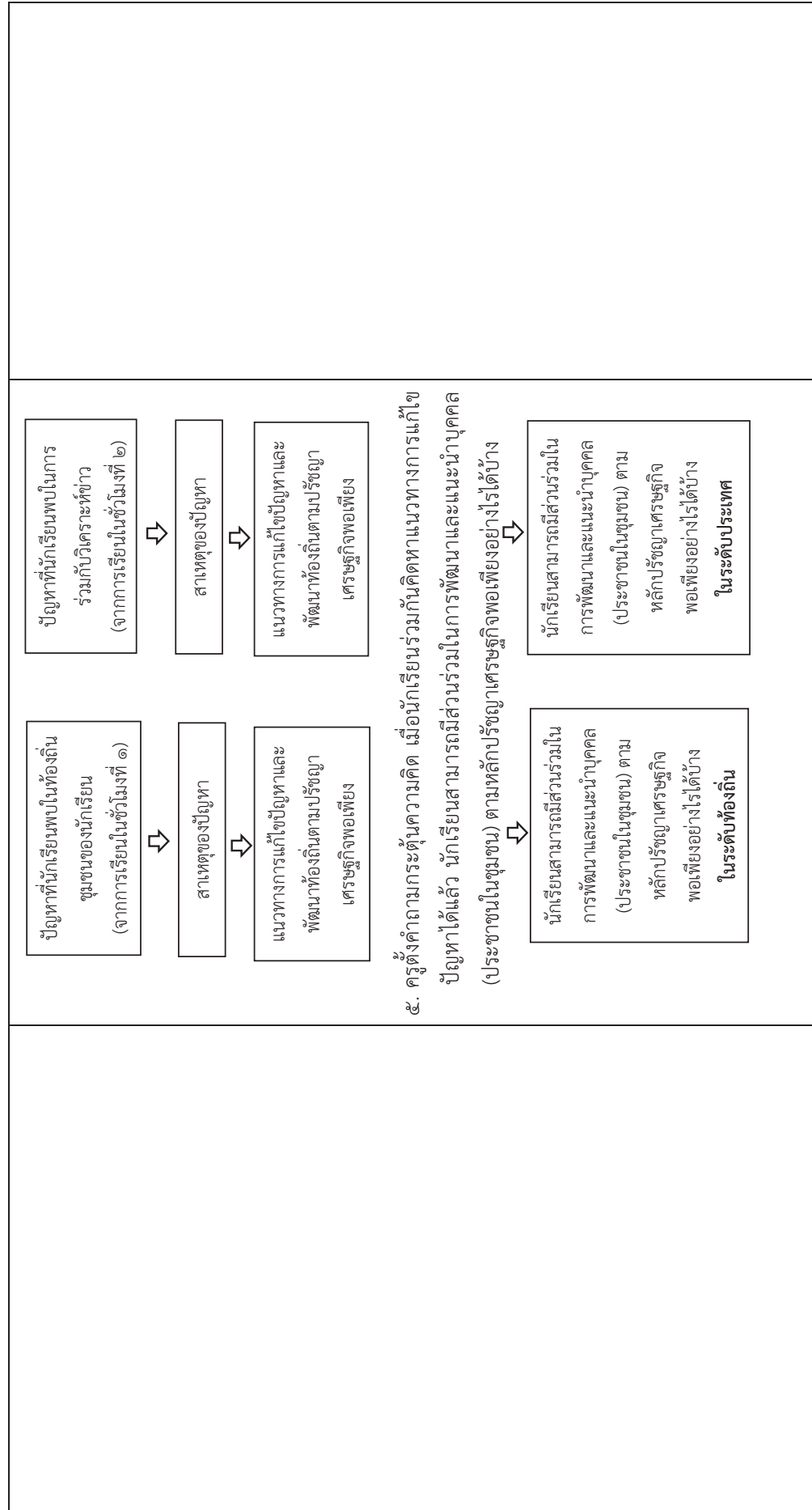
เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการตนเอง : มุ่งมั่น มุมานะ ในการเรียนรู้และการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุเป้าหมาย 2. การสื่อสาร : สามารถเขียนหรือพูดอธิบาย สื่อความ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้อย่างชัดเจน 3. การรวมพลังทำงานเป็นทีม : กระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน มีการประสานงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกลุ่ม 4. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง : ส่วนร่วมในการวางกฎ กติกาในห้องเรียนของตนเองเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในการรักษาและปฏิบัติตามกฎและกติกา ร่วมกัน 	<p>ขั้นสรุป</p> <p>๔. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปประเด็นปัญหาทั้ง ๓ ด้าน และสาเหตุของการเกิดปัญหาลงในใบงาน เรื่อง ปัญหาในท้องถิ่น</p> <p>ชั่วโมงที่ ๒ ผู้นำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ ๑ ถึงประเด็นปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม นำเสนอและอภิปรายร่วมกัน เพื่อสรุปสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่น <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒. ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิมในชั่วโมงที่ ๑ พร้อมกับให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้ เรื่อง ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ๓. ครูนำภาพข่าวปัญหาท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ด้านเศรษฐกิจ - ด้านสังคม - ด้านสิ่งแวดล้อม <p>มาให้ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของการเกิดปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๔. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาจนได้ข้อสรุป แล้วให้นักเรียนเขียนสรุปลงในใบงาน เรื่อง ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมเตรียมออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
---	---

	<p>ขั้นสรุป</p> <p>๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อสรุป สาเหตุ ปัญหา หน้าชั้นเรียนตามเวลาที่ครูกำหนด พร้อมตอบคำถามของเพื่อนนักเรียน</p> <p>๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากเนื้อหาในชั่วโมง</p> <p>ชั่วโมงที่ ๓ ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ ๒ ถึงการสรุปปัญหา สาเหตุของปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาท้องถิ่นของนักเรียน - การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหาจากข่าว <p>๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จากปัญหาและสาเหตุของการเกิดปัญหานักเรียนคิดว่ามีแนวทางการแก้ไขปัญหายังไงบ้าง <p>ขั้นสอน</p> <p>๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามกลุ่มเดิมและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำประเด็นปัญหาจากการวิเคราะห์ข้อมูลในชั่วโมงที่ ๑ - ๒ มาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดูโดยให้ทำในรูปแบบของการเขียนแผนผังมโนทัศน์ (แผนผังความคิด)</p>	
--	--	--

	<p>ขั้นสรุป</p> <p>๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอและอภิปรายหน้าชั้นเรียน</p> <p>๗. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ตามประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาและสาเหตุของปัญหา - แนวทางการแก้ไขปัญหาคตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - การพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 	
--	---	--

สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

ใบงาน เรื่อง ปัญหาในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๑
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนวิเคราะห์ ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ในชุมชน และ บันทึกผลจาก การศึกษาลงในช่องว่าง

ปัญหาในท้องถิ่น		
สภาพปัญหาท้องถิ่นที่นักเรียนพบในปัจจุบัน		
ด้านเศรษฐกิจ	ปัญหา	สาเหตุของปัญหา
ด้านสังคม	ปัญหา	สาเหตุของปัญหา
ด้านสิ่งแวดล้อม	ปัญหา	สาเหตุของปัญหา
 ให้นักเรียนนำปัญหาในชุมชนของตนเองมาพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลในกลุ่ม สรุปลักษณะตามด้านต่างๆ ที่คล้ายกัน ดังนี้		
ด้านเศรษฐกิจ	ปัญหา	สาเหตุของปัญหา
ด้านสังคม	ปัญหา	สาเหตุของปัญหา
ด้านสิ่งแวดล้อม	ปัญหา	สาเหตุของปัญหา
ชื่อ	วันที่	ครู

ใบความรู้ เรื่อง ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๒
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ปัญหาท้องถิ่นของไทย

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมามุ่งเน้นการขยายการเติบโตของเศรษฐกิจในภาพรวม ซึ่งเป็นเพียงการเติบโตเชิงปริมาณ ไม่ใช่การเติบโตที่ยั่งยืน เพราะต้องพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก และมีกรนำทรัพยากรมาใช้จำนวนมาก นำมาสู่ปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาวะแวดล้อม และคุณภาพ ชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยปัญหาท้องถิ่นของไทยสามารถกล่าวเป็นด้าน ๆ ในภาพรวมได้ ดังนี้

ปัญหาทาง ด้านสังคม

สภาพของปัญหา

ปัญหาความยากจน ภาระหนี้สินนำไปสู่ปัญหาสังคม เช่น การขาดการศึกษา การว่างงาน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาครอบครัว

ปัญหาแรงงานต่างด้าว เนื่องจากเข้ามาทำงานในหลายธุรกิจ เช่น ก่อสร้าง ประมง งานบ้าน มีทั้งการเข้ามาอย่างถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ไม่มีใบอนุญาตทำงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อไทยในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการลักลอบเข้าเมือง ปัญหาผู้หญิงและเด็ก

ปัญหาการบริหารจัดการของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเอง การรวมกลุ่มบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นซึ่งทำได้ไม่ทั่วถึง ทำให้ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก เช่น ทุน ความรู้ เทคโนโลยี

สาเหตุของปัญหา

การขาดแคลนที่ดินทำกิน โดยส่วนใหญ่ไม่มีกรรมสิทธิ์ที่ดิน ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายไปกับการเช่าที่ทำกิน สภาพภูมิอากาศ ธรรมชาติไม่เอื้ออำนวย เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม ก็จะได้ผลผลิตน้อยลงหรือไม่ได้เลย

ภาระค่าใช้จ่ายสูง เช่น ค่าปุ๋ย สารเคมี ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ในขณะที่ราคาผลผลิตในแต่ละปีไม่คงที่ ทำให้มีรายได้น้อย ไม่พอใช้จ่าย และเกิดหนี้สินตามมา

ขาดแคลนวิสาหกิจสมัยใหม่ เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิต เนื่องจากมีต้นทุนสูง ทำให้ต้องทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ในขณะที่ดินทุนเพิ่มสูงขึ้น

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

นำหลักการของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น ในระดับครอบครัว โดยสมาชิกต้องรู้จักพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย ไม่สร้างหนี้ และเก็บออมเงิน

ภาครัฐควรเข้ามาให้ความช่วยเหลือ เช่น การจัดสรรที่ดินทำกิน การให้ความรู้และส่งเสริมการประกอบอาชีพคนในท้องถิ่นมีรายได้ จะได้ไม่เป็นหนี้และไม่ต้องย้ายถิ่นมาทำงานในเมืองใหญ่ ๆ

ลดต้นทุนการผลิต เช่น ปลูกผักปลอดสารพิษ ใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้สารเคมี

ใบความรู้ เรื่อง ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ปัญหาทาง ด้านเศรษฐกิจ

สภาพของปัญหา

ปัญหาความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ จากการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุลระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ทำให้เกษตรกรไทยมีความเป็นอยู่และรายได้ไม่มั่นคง เพราะขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอนของการเกษตรตามฤดูกาล และมีผลตอบแทนทางด้านราคาที่ไม่เป็นธรรม ตลาดเคลื่อนที่ขึ้นต่ำเกินไปและแหล่งน้ำจนเกิดปัญหานี้สินของเกษตรกรในชนบท

ปัญหาค่าครองชีพ จากค่าแรงขั้นต่ำหรือต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายมากขึ้น ในขณะที่รายได้ของคนในท้องถิ่นเท่าเดิมหรือลดน้อยลง

สาเหตุของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งการเติบโตทางการผลิต โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพและการวางรากฐานให้ยั่งยืน การพึ่งพาปัจจัยภายนอกมากเกินไป เช่น การพึ่งพาเงินทุน เทคโนโลยี

โครงสร้างด้านการผลิตจากภาคการเกษตร จากการขยายพื้นที่เพาะปลูกซึ่งทำได้ในขอบเขตจำกัด เนื่องจาก ที่ดินมีจำกัด ประกอบกับการผันผวนของอากาศและราคาสผลผลิตในแต่ละปี

ความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจโลก เนื่องจากการมุ่งการผลิตเพื่อส่งออก โดยเมื่อเศรษฐกิจประสบปัญหาส่งผลให้การส่งออกและแรงงานประสบปัญหาตามด้วย

การบริโภคที่ฟุ่มเฟือย ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสังคมภายนอกและค่านิยมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

สร้างชุมชนเข้มแข็ง เช่น การตั้งกลุ่มอาชีพ สหกรณ์ มีการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย การสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยี

สร้างศักยภาพทางการแข่งขัน เพื่อลดความเสียหายจากการค้าโดยการปรับปรุงกระบวนการผลิต เทคโนโลยี และการเพิ่มมูลค่าสินค้า

ปรับเปลี่ยนค่านิยมในการบริโภค โดยการบริโภคสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ค่าใช้จ่ายที่พึงมีไม่ใช้จ่ายเกินตัว ไม่ก่อหนี้สินที่ไม่สามารถชำระคืนได้ ซึ่งผู้ผลิตจะได้ลดการผลิตสินค้าฟุ่มเฟือย และช่วยลดการใช้ทรัพยากรอีกทางหนึ่ง

ลดการพึ่งพาจากภายนอก ทั้งในด้านการบริโภคและการผลิตสภาพของปัญหา

ใบความรู้ เรื่อง ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

**ปัญหาทาง
ด้านสิ่งแวดล้อม**

รูปภาพ : <https://www.cerws.com/>

สภาพของปัญหา

ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ จากการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนด้านอุตสาหกรรม ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณการใช้วัตถุดิบในการผลิต จึงต้องนำทรัพยากรมาใช้มากเกินไป จนอาจเกิดการขาดแคลนได้ในอนาคต รวมถึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจากการปล่อยของเสียออกจากร่างงานอุตสาหกรรม เช่น ควันพิษ น้ำเสีย รวมถึงผลกระทบทางเสียง

สาเหตุของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งขยายเชิงปริมาณ โดยไม่ได้คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม
ค่านิยมการบริโภคของคนในสังคมที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องผลิตสินค้าต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการเพิ่มมากขึ้น
การมุ่งใช้เครื่องจักรในการผลิตสินค้าแทนการใช้แรงงานจากคน ทำให้มีร่องรอยจากการใช้พลังงานนั้นเช่น ควันพิษจากร่างงานอุตสาหกรรม รวมถึงการปล่อยน้ำเสีย ชยะ และสิ่งปฏิกูล

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

พัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยระบบการศึกษาทุกระดับ ที่อมรสน การประชาสัมพันธ์ และความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและเอกชน
สร้างค่านิยมในคุณภาพชีวิต ให้นับถือรักษาความสะอาด ความเรียบร้อย ส่งเสริมให้ประชาชนมีค่านิยมในการพัฒนาชุมชนสีเขียวและมีการบริโภคแบบพอใช้
ให้เครื่องจักรและเทคโนโลยีในการผลิตอย่างเหมาะสม และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด
ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ในท้องถิ่นและในสังคมให้ดีขึ้น

ที่มาของข้อมูล : รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี และคณะ.๒๕๖๓.ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม. (บรรณาธิการ :นายสมเกียรติ ภูระหงษ์)/สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (พิมพ์ครั้งที่ ๓), หน้า๑๐๐-๑๐๒)/บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด : พิมพ์ที่: บริษัท ไทยร่มเกล้า จำกัด

รูปภาพ : <https://www.cerws.com/>

กิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว (ข่าวที่ ๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๒
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หัวข้อข่าว

เผย 3 ระดับติดเกม-จีพ่อดีใจลูก

เผยแพร่: 7 พ.ค. 2563 08:49 น. โดย: ไทยรัฐออนไลน์

เนื้อหาข่าว : 1.ระดับปกติ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เด็กชอบเล่นตามเพื่อน อยากรู้ อยากเห็น และเล่นเพื่อความเพลิดเพลิน 2.ขั้นหลงใหลหรือคลั่งไคล้ เป็นขั้นที่เด็กเมื่อเล่นเกมจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความภูมิใจเมื่อชนะหรือผ่านด่านที่ยากขึ้น มักจะคบเพื่อนที่เล่นด้วยกัน แต่ยังมีชีวิตที่เป็นปกติ ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษา แต่เวลาที่ใช้ในการเล่นเกมจะมากขึ้นกว่าระดับปกติ และ 3. ขั้นติดเกม เป็นขั้นที่เด็กจะหมกมุ่น สนใจแต่เกมอย่างเดียว ไม่สนใจทำกิจกรรมอย่างอื่น ไม่สามารถควบคุมเวลาเล่นเกมได้ จะเล่นเกมในแต่ละวันหลายชั่วโมง เมื่อถูกบังคับให้เลิกเล่นเกมจะมีปฏิกิริยาต่อต้าน หรือหงุดหงิด มีพฤติกรรมก้าวร้าวกับพ่อแม่หรือคนรอบข้าง ไม่สนใจการเรียน

ดร.อารณีย์ กล่าวด้วยว่า หากพิจารณากรณีเด็กนักเรียนที่ติดเกมอย่างหนักถึงขั้นทำร้ายตัวเอง จำเป็นต้องวิเคราะห์ทบทวนว่าเหตุใดจึงมีพฤติกรรมติดเกม ซึ่งต้องพิจารณาไปถึงภูมิหลังของครอบครัวว่าเป็นอย่างไร เช่น การเลี้ยงดู การให้ความรักความอบอุ่น การสร้างระเบียบวินัยภายในครอบครัวเป็นอย่างไร รวมทั้งการคบเพื่อน ตลอดจนสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นอย่างไร ดังนั้น พ่อแม่ บุคคลในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องมีการดูแลกันและกันอย่างใกล้ชิด ให้ความรัก ความอบอุ่นกันภายในครอบครัว ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อไม่ให้ลูกหมกมุ่นอยู่กับการเล่นเกมมากเกินไป หากลูกต้องการเล่นเกมก็ควรกำหนดกติกาว่าจะเล่นภายในกี่ชั่วโมง หรือกำหนดเงื่อนไขในการเล่น สิ่งสำคัญเมื่อลูกทำความดี พ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดควรให้ความชื่นชม เพื่อให้ลูกรู้สึกมีความภาคภูมิใจในตนเอง จะเห็นได้ว่าเด็กที่เล่นเกมเมื่อชนะหรือเล่นเกมที่ยากได้เด็กจะรู้สึกภาคภูมิใจ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเด็กไม่เคยได้รับคำชมจากคนในครอบครัว อย่างไรก็ตาม หากสังเกตว่าลูกมีอาการติดเกมควรพาไปพบจิตแพทย์เพื่อบำบัดรักษา นอกจากนี้ ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้อย่างจริงจัง ส่งเสริมการให้อำนาจความรู้ด้านการเลี้ยงดูบุตร การสร้างครอบครัวให้เข้มแข็ง การเสริมพลังบวกให้กับประชาชน ตลอดจนมาตรการการควบคุมการผลิตสื่อ การจำหน่ายอย่างจริงจัง.

ที่มาของข้อมูล : ไทยรัฐออนไลน์.ปัญหาสังคม, ๒๕๖๓ สืบค้นเมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔.
แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/1838314>

กิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว (ข่าวที่ ๒)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๒
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หัวข้อข่าว

ค่าครองชีพภายใต้เศรษฐกิจโควิด

เผยแพร่: 19 ม.ค. 2564 เวลา 07:37 น. โดย: โปสต์ทูเดย์ออนไลน์

เนื้อหาข่าว : ในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิด-19 ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจไม่สามารถดำเนินไปได้ อย่างเป็นปกติ กิจกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจต้องหยุดชะงักลงสำหรับในประเทศไทยก็คงจะเห็นได้ อย่างชัดเจนในสาขาการท่องเที่ยวที่ไม่สามารถสร้างมูลค่าได้อย่างที่เคยทำได้ในอดีต การหดตัวของกิจกรรมทาง เศรษฐกิจย่อมมีผลทำให้รายได้ของคน (หน่วยเศรษฐกิจ) โดยเฉลี่ยลดลง หรืออาจจะกล่าวได้ว่ารายได้ของคนส่วนใหญ่ ในระบบเศรษฐกิจลดลง แต่ไม่ได้หมายถึงทุกคนในระบบเศรษฐกิจมีรายได้ลดลง บางคน บางกลุ่มในระบบเศรษฐกิจ ยังคงสามารถสร้างรายได้ได้เหมือนเดิม หรืออาจจะได้ดีกว่าเดิม สินค้าบางอย่าง เช่น ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล สุขภาพป้องกันการระบาดของโรคกลับขายดีมากขึ้น สามารถสร้างรายได้และกำไรเพิ่มขึ้นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม สำหรับเศรษฐกิจในภาพส่วนเรายังคงเห็นการลดลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศถึงร้อยละ 6-7 ในปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ปริมาณความต้องการสินค้า (Aggregate Demand) ลดลงกดดันให้ราคาสินค้าต้องปรับลดลง ดัชนีเงินเฟ้อในปีที่ผ่านมาจึงไม่ได้แสดงว่าค่าครองชีพในระบบเศรษฐกิจปรับเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม มีเงื่อนไขและปัจจัยหลายอย่างที่สนับสนุน และบ่งชี้ว่า ค่าครองชีพที่แท้จริงที่ประชาชนในระบบ เศรษฐกิจต้องเผชิญอยู่นั้นได้ปรับเพิ่มขึ้นไปแล้วในระหว่างที่เราากำลังทุ่มเทความพยายามไปกับการระคับประคองให้ ประเทศก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคทั้งในทางสุขภาพและทางเศรษฐกิจในครั้งนี้ไปได้ (ก็ดูเหมือนว่าปัญหาเรื่องค่าครองชีพ จะรอกระหน่ำซ้ำเติมเศรษฐกิจไทยได้อีก แม้ว่าประเทศจะสามารถก้าวผ่านปัญหาจากการระบาดของโควิดไปได้)

ความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการใช้จ่าย หรือการบริโภคของครัวเรือนในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองได้ปรับเปลี่ยนไปจากเดิมทั้งในแง่ของประเภทของสินค้าที่มีความจำเป็นและต้องการต่อการดำรงชีพ เช่น หมวคหมู่ของสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพ อาหารเสริม สินค้าในการทำความสะอาดให้ถูกสุขอนามัยมากขึ้น ทำให้มีความต้องการสินค้าในกลุ่มนี้มากขึ้น ซึ่งก็ไม่ได้มีความชัดเจนว่าราคาของสินค้าในกลุ่มนี้มีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรบ้าง แต่อย่างน้อยที่สุด ประชาชนมีความจำเป็นต้องใช้มากขึ้น มีภาระค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายสำหรับสินค้า เหล่านี้มากขึ้น

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้คงเป็นเพียงแค่การเตือนภัยสำหรับเศรษฐกิจไทยว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจที่เราจะต้องเผชิญ คงไม่ใช่แค่จัดการกับโควิดได้ ควบคุมโรคได้ มีวัคซีนแจกจ่ายให้กับประชาชนทุกคนอย่างถ้วนทั่วหน้ากันได้แล้ว เศรษฐกิจไทยก็จะกลับมาเหมือนเดิม วึ่งได้เร็ว แขงเศรษฐกิจของประเทศอื่นไปได้สบาย ประชาชนคงต้องทำใจ เตรียมใจรับมือกับปัญหาทางเศรษฐกิจอื่น ๆ อีกที่จะรุมเร้าเข้ามาโดยเฉพาะภาวะค่าครองชีพที่กำลังคืบคลาน เข้ามาใกล้ จน ณ ขณะนี้ เชื่อว่ากลุ่มคนในระดับรายได้ต่ำน่าจะสัมผัสได้แล้ว

ที่มาของข้อมูล : โปสต์ทูเดย์ออนไลน์.การเงิน-หุ้น, ๒๕๖๔ สืบค้นเมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔.
แหล่งที่มา : <https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/643001>

กิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว (ข่าวที่ ๓)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๒
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หัวข้อข่าว

ทุกข์ของคนปากคลอง บ่อกึ่งปล่อยน้ำเสีย ทำทะเลเน่า ปลูกหญ้าหาย

เผยแพร่: 5 ก.ค. 2564 เวลา 16:40 น. โดย: ไทยรัฐออนไลน์

เนื้อหาข่าว : คนปากคลองที่บ้านกรูด แหล่งทำประมงและแหล่งท่องเที่ยวชื่อดังของ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ร้องบ่อกึ่งมังก่าย ลอบปล่อยน้ำเสียลงคลองจนเน่าเหม็นเป็นสีดำ ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ปลูกหญ้าที่เคยชุกชุมหายหมด ล่าสุดออกหนังสือสั่งปิดปรับปรุงระบบบำบัด 8 เดือน

วันที่ 5 กรกฎาคม ชาวบ้านปากคลอง ม.2 เขตเทศบาลตำบลบ้านกรูด ต.ธงชัย อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ได้ร้องเรียนผ่านสื่อฯ กรณีได้รับผลกระทบจากน้ำในคลองกรูดมีสีดำคล้ำส่งกลิ่นเหม็นมานานนับปี วอนผู้เกี่ยวข้องเร่งเข้าตรวจสอบ

นายกิตติศักดิ์ ทราภณีย์ ชาวบ้านปากคลองที่ได้รับผลกระทบเปิดเผยว่า บ่อกึ่งที่ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามวัดทางสายพื้นที่ ม.9 ต.ธงชัย อ.บางสะพาน มีการปล่อยน้ำเสียลงมาในคลองกรูดที่ไหลลงทะเลผ่านบ้านปากคลอง ในเขตเทศบาลตำบลบ้านกรูดมาเป็นระยะเวลาเวลานานนับปี และยังไม่มีการแก้ไข ซึ่งจากจุดที่เป็นปากคลองเชื่อมต่อกับทะเลอยู่ห่างจากบ่อกึ่งแค่ประมาณครึ่งกิโลเมตร เบื้องต้นคาดว่าทางบ่อกึ่งน่าจะไม่ได้มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงมาในคลอง จึงส่งผลให้น้ำในคลองมีสีดำ มีกลิ่นเหม็น ไหลออกสู่ทะเล ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในคลองเป็นอย่างมาก ปลูกหญ้าที่เคยจับได้ในคลองปัจจุบันไม่มีแล้ว พวกหมึก กุ้ง ปลาที่เคยชุกชุมในปากอ่าวก็หายไปหมด อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยดูแลแก้ไขให้ดีกว่าเดิม

ด้านนายบุญธรรม แดงเครือ นายก อบต.ธงชัย ในฐานะเจ้าของพื้นที่ เปิดเผยว่า เบื้องต้นหลังจากทราบเรื่องเมื่อช่วงเช้าได้มีการเข้าไปตรวจสอบและพูดคุยกับผู้ประกอบการบ่อกึ่งรายดังกล่าว แจ้งให้ผู้ประกอบการหยุดปล่อยลูกกุ้งชุดใหม่ลงบ่ออย่างเด็ดขาดและอนุโลมให้จับชุดนี้ให้หมด แล้วจะมีการสั่งปิดเป็นเวลา 8 เดือน เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ปรับปรุงทำระบบบำบัดน้ำเสียให้เรียบร้อย โดยในช่วงบ่ายวันนี้ ทาง อบต.จะออกหนังสือแจ้งไปยังผู้ประกอบการให้หยุดการดำเนินกิจการเป็นเวลา 8 เดือน เพื่อปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งก่อนหน้านี้เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน ที่ผ่านมา อบต.ก็ได้เข้าตรวจสอบฟาร์มกุ้งแห่งนี้ พร้อมกับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 8 เพื่อเก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจ ขณะนี้ผลของตัวอย่างน้ำยังไม่ออกมา.

ที่มาของข้อมูล : ไทยรัฐออนไลน์.น้ำเสีย, ๒๕๖๔ สืบค้นเมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔.
แหล่งที่มา : <https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/658440>

ใบงาน เรื่อง ปัญหาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนวิเคราะห์ข่าวเรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ประเทศไทย และ บันทึกผลจากการศึกษาลงในช่องว่าง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

การวิเคราะห์ข่าว

ข่าวที่ 1 ด้าน.....

หัวข้อข่าว .....

1.วิเคราะห์ปัญหา
.....
.....

2.สาเหตุของการเกิดปัญหา
.....
.....

ข่าวที่ 2 ด้าน.....

หัวข้อข่าว .....

1.วิเคราะห์ปัญหา
.....
.....

2.สาเหตุของการเกิดปัญหา
.....
.....

ข่าวที่ 3 ด้าน.....

หัวข้อข่าว .....

1.วิเคราะห์ปัญหา
.....
.....

2.สาเหตุของการเกิดปัญหา
.....
.....

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๓
 หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี ตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ สำหรับแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีขั้นตอน ดังนี้

แผนภูมิกระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

```

        graph LR
            A[การสร้างแรงผลักดัน] --> B[การปรับเปลี่ยน]
            B --> C[การแลกเปลี่ยนเรียนรู้]
            C --> D[การริเริ่มทำแผนชุมชน]
            D --> E[การประยุกต์ปฏิบัติงานจริง]
            E --> F[วิถีการพัฒนาที่ยั่งยืน]
            
```

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแรงผลักดัน สมาชิกในชุมชนท้องถิ่นจะต้องมีแรงผลักดันที่ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเอง ครอบครัว และชุมชนท้องถิ่นของตนเอง แรงผลักดันนี้อาจมาจากความศรัทธาต่อแนวทางพระราชดำริ บุคคลอื่น หรือชุมชนท้องถิ่นอื่นที่สามารถเป็นต้นแบบของชุมชนท้องถิ่นการพัฒนาตามแนวทางที่หาตนเอง หรือเกิดจากปัญหาต่าง ๆ ทำให้ต้องหาทางออกให้แก่ตนเองหรือชุมชนท้องถิ่นของตน โดยเฉพาะปัญหาภัยธรรมชาติ เศรษฐกิจ และสังคมที่เกิดขึ้นเป็นประจำอาจเป็นแรงผลักดันไปสู่การเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นได้

ขั้นตอนที่ 2 การปรับเปลี่ยน จากแรงผลักดันที่ชุมชนท้องถิ่นได้รับทำให้มีการแสวงหาแนวทางปรับเปลี่ยนตนเองไปสู่ทางออกในการพัฒนาที่ดีกว่า โดยมีกระบวนการปรับเปลี่ยนในชุมชนท้องถิ่นที่เริ่มพิจารณาจากพฤติกรรมเล็ก ๆ ของบุคคลไปจนถึงการปรับเปลี่ยนในรูประบบกลุ่มหรือเครือข่ายที่ใหญ่มากขึ้น นั่นคือมีการปรับเปลี่ยนตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนาชุมชนที่สามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

- 1. ระเบิดจากข้างใน** เป็นการสร้างความเข้มแข็งและสภาพแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่นให้มีความพร้อมก่อนที่จะได้รับการพัฒนาจากภายนอก และเกิดการปรับเปลี่ยนในชุมชนท้องถิ่น โดยเริ่มจากระดับบุคคลไปจนถึงระดับชุมชนท้องถิ่น
- 2. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก** การแก้ปัญหาโดยเริ่มจากจุดเล็กที่สุดที่สามารถเป็นไปได้จริงหรือจากปัญหาพฤติกรรมส่วนบุคคล คราวเรือน ไปจนถึงจุดใหญ่ คือ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น การปรับเปลี่ยนอาจจะต้องมีผู้นำหรือแกนนำในชุมชนเพื่อเป็นต้นแบบในการปรับเปลี่ยน หรือมีการปรับเปลี่ยนโดยการใช้พลังกลุ่มซึ่งจะช่วยให้ได้ผลดีขึ้น

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๓
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 2 การปรับเปลี่ยน (ต่อ)

3. ทำตามลำดับขั้นตอน ในการพัฒนาใด ๆ ก็ตาม รวมทั้งการพัฒนาระดับชุมชนท้องถิ่นจะต้องทำเป็นขั้นตอน เริ่มจากพัฒนาในสิ่งที่จำเป็นที่สุดของคนในชุมชนท้องถิ่นก่อน เพื่อให้ได้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่คนในชุมชนท้องถิ่นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนปรับเปลี่ยนทางสังคมเช่นนี้จะต้องเข้าใจถึงปัจจัยในเรื่องระยะเวลาที่จะต้องค่อยเป็นค่อยไป ไม่รีบร้อนก้าวกระโดด เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนที่จะบังเกิดผลอย่างมั่นคงและยั่งยืน

4.พออยู่พอกิน การพัฒนาจะต้องเน้นความพออยู่พอกิน พัฒนาสู่ความกินดีอยู่ดี และความมั่งคั่งร่ำรวยตามอัตภาพของตนเอง เพื่อให้สามารถดำรงตนเองอยู่ในสังคมได้เสียก่อน แล้วจึงจะปรับเปลี่ยนให้มีขีดสมรรถนะสู่ชุมชนท้องถิ่นและสังคมภายนอกต่อไปได้

ขั้นตอนที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือการเรียนรู้จากภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่บุคคลหรือชุมชนท้องถิ่นอื่นได้ลงมือทำมาแล้ว หรืออาจจะมีการเรียนรู้จากภายในชุมชนท้องถิ่นเองก็ได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนก่อนปฏิบัติจริง ดังนั้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนาชุมชนสามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ขาดทุนคือกำไร คือการเสียนำไปสู่การได้ นั่นคือประเทศชาติจะก้าวหน้าและคนจะอยู่ดีมีสุขจากการเรียนรู้ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอกชุมชนท้องถิ่น นับว่าเป็นผลประโยชน์ที่คิดเป็นมูลค่าเงินไม่ได้ แต่อาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการเรียนรู้หรือแสวงหาบ้าง โดยเฉพาะในระยะสั้นเพื่อแลกกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ประสบความสำเร็จ และความล้มเหลวของชุมชนอื่น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

2. ไม่คิดตำรา คือการไม่ผูกมัดติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงในชุมชนท้องถิ่น โดยการเรียนรู้จากภายในชุมชน อาจจะมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำความคิดของชุมชน ผู้อาวุโส และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากแหล่งความรู้ภายนอกชุมชนท้องถิ่น โดยผสมผสานองค์ความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

3. การมีส่วนร่วม เกิดจากการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนท้องถิ่นเองและการเรียนรู้จากภายนอกชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ การดูงาน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือจากการศึกษาวิจัยของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความรู้สึกในความเป็นกัลยาณมิตรต่อกันในการพัฒนาชุมชน

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนชุมชน คือการจัดทำแผนชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแผนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของสมาชิกชุมชนท้องถิ่น โดยที่สามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ระเบิดจากข้างใน หลักการสำคัญในการจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมจะเน้นที่การใช้คนและความต้องการที่แท้จริงในชุมชนเป็นศูนย์กลางในการวางแผนพัฒนา กล่าวคือการพัฒนาชุมชนคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้พยายามช่วยเหลือตนเองและชุมชนของตนเป็นสำคัญเพื่อให้ทุกคนได้มีแนวคิดและการสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีมากกว่าการพัฒนาเพียงเพื่อให้ได้รับรายได้ที่เป็นตัวเงินที่มากขึ้นเท่านั้น

2. มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก คือการเน้นถึงเหตุผลของผลประโยชน์ส่วนรวมของชุมชนท้องถิ่นเป็นสำคัญ เน้นการกระจายและแบ่งปันประโยชน์ มีความเอื้ออาทรต่อกัน เพื่อให้สมาชิกส่วนใหญ่ในชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการวางแผนชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน ไม่ใช่เป็นการพัฒนาที่สร้างประโยชน์ให้กระจุกตัวอยู่กับสมาชิกชุมชนท้องถิ่นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

3. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ คือการวางแผนชุมชนท้องถิ่นที่เน้นการศึกษาข้อมูลและรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้น เอกสาร สอบถามเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และสมาชิกในชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้และเหมาะสมในการจัดทำแผนชุมชน

4. การมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐและภาคเอกชนทุกระดับจะได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือวิเคราะห้ถึงเหตุผลและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาาร่วมกัน โดยมีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาตามหลักการที่ว่าร่วมมือรวมใจกันในการคิด คัดสินใจ ลงมือทำ รับผิดชอบต่อสิ่งที่จะได้ตกลงร่วมกันไว้ในแผนชุมชน

5. องค์กรรวม คือการคิดอย่างองค์กรรวมหรือมองการพัฒนาอย่างครบวงจร มีการพิจารณาในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เช่น กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม การเมือง วัฒนธรรม จิตวิทยา ประวัติศาสตร์ โดยมุ่งไปยังการสร้างชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งเพื่อพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอก นับว่าการวางแผนจะต้องใช้แนวทางแบบบูรณาการ กล่าวคือ การพัฒนาในทุกมิติของวิถีชุมชนท้องถิ่นให้เชื่อมโยงต่อกันเป็นหนึ่งเดียวโดยไม่แยกส่วนการพัฒนา

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๓
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 5 การประยุกต์ปฏิบัติจริง เริ่มจากการลงมือปฏิบัติจากจุดเล็ก ๆ ไปหาจุดใหญ่ เช่น พุฒิกิจกรรม การใช้จ่าย การลงทุน การวางแผนผลิต การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาบ้าน วัด โรงเรียน (บวร) การอนุรักษ์แหล่งน้ำและป่าไม้ชุมชน ตลอดจนจัดสรรพื้นที่ใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของลักษณะภูมิประเทศและสังคมของชุมชนในภาพรวม ดังนี้

การประยุกต์ปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนาชุมชนนี้สามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ภูมิสังคม การคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ในชุมชนท้องถิ่น เพราะแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรม ทำให้หลักการพัฒนาดังกล่าวต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับภูมิสังคม จึงจะทำให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของการพัฒนาได้อย่างแท้จริง

2. ทำให้ง่าย กระบวนการปฏิบัติจริงนั้นจะต้องเน้นความเรียบง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนในทางปฏิบัติ สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และธรรมชาติของชุมชน หากชุมชนท้องถิ่นยึดแนวทางดังกล่าว อยู่แล้วไม่แนะนำกระบวนการพัฒนาใด ๆ ที่ขัดแย้งกับวิถีชีวิตของสมาชิกชุมชน กิจกรรมภาคปฏิบัตินี้อาจจะมีกิจกรรมหรือโครงการนำร่องเป็นต้นแบบในชุมชน เพื่อสร้างตัวอย่างให้เห็นจริงก่อนที่จะขยายผลผ่านระบบกลุ่มและเครือข่ายต่อไป

3. ทำตามลำดับขั้น เริ่มจากการลงมือปฏิบัติจากระดับเล็ก ๆ ไปหาระดับใหญ่ ๆ เช่น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมส่วนบุคคล การใช้จ่ายในครัวเรือน การลงทุนและการออมของกลุ่ม การวางแผนผลิตและตลาดของชุมชน การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาองค์การศึกษาและศาสนา การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะพัฒนาชุมชนตามลำดับขั้นที่ก้าวหน้าอย่างช้า ๆ แต่มั่นคง

4. ไม่คิดค่าเช่า กระบวนการปฏิบัติตามแผนชุมชนที่สำคัญจะต้องยึดถือไว้เสมอว่าต้องพัฒนาตามความเหมาะสมของทุนทรัพยากร ทุนเศรษฐกิจ และทุนสังคม หรือภูมิสังคมที่มีอยู่ในชุมชนอย่างแท้จริง ไม่ลอกเลียนแบบแนวทางพัฒนาของชุมชนอื่นที่ประสบความสำเร็จแล้วโดยไม่มีเหตุผล ขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ ไม่มีข้อเหมือนหนึ่งเป็นตำราที่ลอกแบบได้ การพัฒนาที่แท้จริงนั้นไม่ควรยึดติดทฤษฎีใด ๆ ที่สร้างโดยการกำหนดเงื่อนไขให้คงที่ เพราะในความเป็นจริงของการพัฒนาชุมชน เงื่อนไขจะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ไม่คงที่เหมือนในตำราจึงต้องมีการประยุกต์ใช้ทั้งสิ้น

5. ทำงานอย่างมีความสุข การปฏิบัติงานการพัฒนาชุมชนนั้นต้องเน้นการทำงานจากพื้นฐานความรักและความเข้าใจในงานว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่สมาชิกในชุมชนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นงานที่จะสามารถนำพาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าในระยะยาว หรือสามารถลดผลกระทบจากความเสียหายของปัจจัยภายนอกไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความเจริญเติบโตอย่างมั่นคง ไม่ว่าในยามปกติหรือเมื่อเกิดปัญหาวิกฤต ดังนั้นงานพัฒนาชุมชนจึงเป็นงานสำคัญของการพัฒนาประเทศอันเป็นพื้นฐานของงานทั้งหมด การที่ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดและความเข้าใจ เช่นนี้ ย่อมจะทำให้กระบวนการทำงานเป็นไปด้วยความสุขและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๓
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ ๖ วิธีการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายสุดท้ายของแนวทางการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินชีวิตของบุคคลหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินงานในรูปโครงการหรือกิจกรรมอีกต่อไป แต่เป็นวิถีทางแห่งวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นที่จะดำเนินต่อไปอย่างยั่งยืนไม่มีที่สิ้นสุด เนื่องจากทุกฝ่ายเห็นประโยชน์ของการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในความ เป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. รู้ รัก สามัคคี การพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ยั่งยืนได้จะต้องเกิดจากพื้นฐานของการศึกษาหาความรู้ให้เข้าใจชัดเจนถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ตรงกัน มองเห็นคุณค่าของการพัฒนา มีความรัก และความศรัทธาในการทำงาน เข้าร่วมปฏิบัติในกระบวนการพัฒนาชุมชนด้วยความสามัคคี รักใคร่ปรองดองในการร่วมคิดและร่วมดำเนินการของทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับของชุมชนต่อไป

2. ประโยชน์ส่วนรวม คือ การที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมและเข้าใจตรงกันว่า การพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมิใช่เป็นการกระทำที่เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเท่านั้น แต่ท้ายที่สุดแล้วตนเองก็จะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเช่นเดียวกัน เพราะหากชุมชนสามารถดำรงอยู่ได้อย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว สมาชิกของชุมชนทุกคนย่อมได้รับประโยชน์จากชุมชนนั้นอย่างแน่นอน

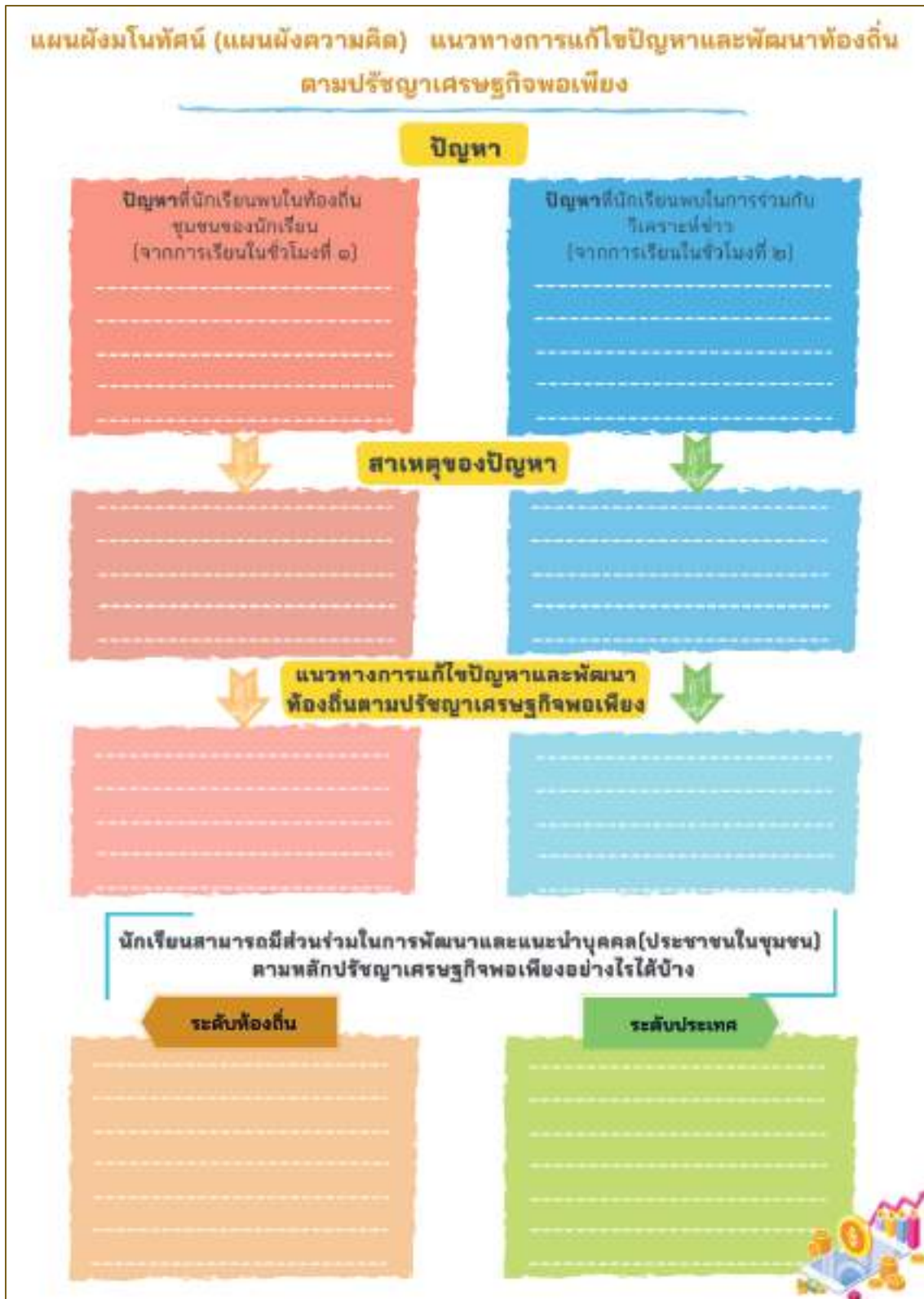
3. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด คือ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาที่เน้นความประหยัด เรียบง่าย ใช้วัสดุท้องถิ่นในแต่ละภูมิสังคม โดยไม่ต้องลงทุนสูงมาก ไม่ใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนยุ่งยากเกินไป แต่โดยการประยุกต์ภูมิปัญญาที่มีทุนทรัพยากรและทุนสังคมให้สมดุลกลมกลืน และกลายเป็นการพัฒนาตามวิถีธรรมชาติของชุมชนได้อย่างลงตัวและยั่งยืน

4. ไม่คิดค่าเช่า การพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น สุดท้ายแล้วจะประกอบด้วยธรรมชาติของภูมิสังคม วิถีวัฒนธรรม และวิถีชีวิตโดยปกติของชุมชนเป็นหลัก ไม่ได้เกิดจากความพยายามบังคับใส่แนวคิดหรือแนวปฏิบัติที่ผิดไปจากธรรมชาติของชุมชนลงไป ซึ่งจะทำให้กระบวนการพัฒนาไม่เป็นไปตามธรรมชาติที่แท้จริง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการพัฒนาที่แท้ของแต่ละชุมชนจะต้องมีรูปแบบที่เข้าได้กับสภาพแวดล้อม สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในชุมชนจะไม่สามารถยึดติดกับตำราหรือทฤษฎีใด ๆ ว่าจะต้องเป็นจริงตามนั้นเสมอไป

ที่มาของข้อมูล : รศ.อวัช ทันโตภาส และคณะ.๒๕๖๓.แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.
(บรรณาธิการ :สุระ ตามาพงษ์และคณะ)/สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ , (หน้า๑๔๑-๑๔๕).
/บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

ตัวอย่างแผนที่ความคิด (สำหรับครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๓
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เกณฑ์การประเมินการทำงานกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัญหาท้องถิ่น ด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ครูผู้สอนประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

รายการประเมิน	๔ ดีมาก	๓ ดี	๒ พอใช้	๑ ปรับปรุง
๑. ความร่วมมือ				
๒. ขั้นตอนการทำงาน				
๓. การแสดงความคิดเห็น				
๔. ความรับผิดชอบ				

เกณฑ์การให้คะแนน

๑. ความร่วมมือ

- ๔ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงาน มีการประสานงานที่ดีเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมตลอดการนำเสนอ
- ๓ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงานส่วนใหญ่มีการประสานงานที่ดีเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางช่วงของการนำเสนอ
- ๒ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคน ทำงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ยังขาดการประสานงานในกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมน้อยมากในช่วงการนำเสนอ
- ๑ คะแนน สมาชิกในกลุ่มบางคนไม่ทำงานกลุ่ม ขาดการประสานงาน สมาชิกกลุ่มอื่นไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงของการนำเสนอ

๒. ขั้นตอนการทำงาน

- ๔ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์
- ๓ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานค่อนข้างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มการทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์
- ๒ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน แต่ความสำเร็จของงานไม่ค่อยสมบูรณ์
- ๑ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนทำงานไม่ชัดเจน ทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์

๓. การแสดงความคิดเห็น

- ๔ คะแนน สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น
- ๓ คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็น
- ๒ คะแนน สมาชิกมากกว่าครึ่งร่วมแสดงความคิดเห็น
- ๑ คะแนน ไม่ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น

๔. ความรับผิดชอบ

- ๔ คะแนน สมาชิกทุกคน ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนงานสำเร็จเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา
- ๓ คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา
- ๒ คะแนน สมาชิกบางคนเรียกงานไม่ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายงานเสร็จแต่ไม่ค่อยสมบูรณ์ทันเวลา
- ๑ คะแนน สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๐ - ๑๓	ดี
๗ - ๙	พอใช้
๔ - ๖	ควรปรับปรุง

แบบวัดระดับสมรรถนะการจัดการตนเอง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $(\frac{\text{คะแนนรวม}}{๑๒}) \times ๑๐๐$	ระดับการประเมิน
		ด้านการจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง (๔)	ด้านความรู้จักความสามารถและความภาคภูมิใจในตนเอง (๕)	ด้านการกำหนดเป้าหมายและการกำกับตนเอง (๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐

ระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙

ระดับดี

คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙

ระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙

ระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙

ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการสื่อสาร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $(\frac{\text{คะแนนรวม}}{๑๒}) \times ๑๐๐$	ระดับการประเมิน
		ด้านการรับและส่งสารบนความเข้าใจ (๔)	ด้านการรับและส่งสารด้วยความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (๔)	ด้านการรับและส่งสารให้บรรลุเป้าหมาย (๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐

ระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙

ระดับดี

คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙

ระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙

ระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙

ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $(\frac{\text{คะแนนรวม}}{๑๒}) \times ๑๐๐$	ระดับการประเมิน
		ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีและมีภาวะผู้นำ (๔)	ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือร่วมพลัง (๔)	ด้านการสร้างความสัมพันธ์และ การจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี (๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐   ระดับดีมาก
- คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙   ระดับดี
- คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙   ระดับปานกลาง
- คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙   ระดับพอใช้
- คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙   ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการคิดขั้นสูง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้				รวม	ร้อยละ $\left(\frac{\text{คะแนนรวม}}{100}\right) \times 100$	ระดับการประเมิน
		ด้านการเกิดอย่างมีวิจารณญาณ(๔)	ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ(๔)	ด้านการคิดแก้ปัญห(๔)	ด้านความคิดสร้างสรรค์ (๔)			
เฉลี่ย								

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐
- ระดับดีมาก
- คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙
- ระดับดี
- คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙
- ระดับปานกลาง
- คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙
- ระดับพอใช้
- คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙
- ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

<p>หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดสรรวันสัปดาห์ของชุมนุม</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓</p> <p>เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน</p> <p>รายวิชาสังคมศึกษา</p>	<p>เวลา ๔ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด</p> <p>แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ การวิเคราะห์ความสัมพัทธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการระบบของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูนำภาพการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและตัวอย่างศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนดูและเพิ่มเติมความรู้จากภาพที่นักเรียนได้เห็นเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา</p> <p>รูปที่ ๑ เป็นการพัฒนาภาคเกษตรกรรมในด้านการศึกษา จัดตั้งทุนการศึกษาสำหรับบุคคลต่าง ๆ ไปเรียนต่อเพื่อกลับมาทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ</p> <p>รูปที่ ๒ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการทำงานแบบองค์รวมทำหน้าที่เสมือนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต</p> <p>รูปที่ ๓ ตัวอย่างของบุคคลที่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิต</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุดของโรงเรียนและห้องสมุดชุมชน</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. รูปภาพ</p> <p>๒. ใบความรู้ เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา</p> <p>๓. ใบความรู้ เรื่อง สหกรณ์</p> <p>๔. บัตรข้อมูลประเภทของสหกรณ์</p> <p>๕. ใบความรู้ เรื่อง สหกรณ์ ๗ ประเภท</p> <p>๖. บัตรคำถาม</p> <p>๗. ใบงาน เรื่อง ประเภทของสหกรณ์</p> <p>๘. ใบความรู้ เรื่อง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับสหกรณ์</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>๑. แผนผังโมเดล</p> <p>- เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา</p> <p>- เรื่องสหกรณ์</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการระบบสหกรณ์ได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. นักเรียนสามารถอธิบายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการได้</p> <p>๒. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นนำความรู้ระบบของสหกรณ์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน</p>	<p>ขั้นสอน</p> <p>๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา</p> <p>๓. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนให้เรียนในกลุ่มนำความรู้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนามาสรุปเป็นแผนผังโมเดลพร้อมช่วยกันวิเคราะห์ว่านักเรียนจะมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ</p>	

<p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> มีวินัย ไม่เรียนรู้อะไร มุ่งมั่นในการทำงาน <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> การจัดการตนเอง : มุ่งมั่น มุมานะ ในการเรียนและการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุเป้าหมาย การสื่อสาร : สามารถเขียนหรือพูดอธิบาย สื่อความโดยใช้ภาษาที่เป็นทางการและภาษาของตนเองสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน การรวมพลังทำงานเป็นทีม : กระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับทีม มีภาระงาน งานที่ได้รับมอบหมายในทีมรับผิดชอบภายในกลุ่ม การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง : ร่วมร่วมในการวางกฎ กติกาในห้องเรียนของตนเองเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในการรักษาและปฏิบัติตามกฎและกติการ่วมกัน 	<p>อย่างไร้ได้บ้างหรือในอนาคตอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างไร (ตกแต่งชิ้นงานให้สวยงาม)</p> <p>๔. หลังจากให้นักเรียนได้ช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อที่กำหนดเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๕. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาในชั่วโมงครูตั้งประเด็นในการถามนักเรียนก่อนหมดคาบเรียนว่านักเรียนคิดว่าจะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เรื่องใดได้บ้างในชีวิตประจำวันของนักเรียน</p> <p>ชั่วโมงที่ ๒</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่แล้วและตั้งคำถามการเข้าสู่เนื้อหา <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรู้จักสหกรณ์หรือไม่ - นักเรียนเคยได้ยินคำว่าสหกรณ์มาจากไหนบ้าง - สหกรณ์ในความคิดของนักเรียนคืออะไร ครูสุ่มถามคำตอบนักเรียนเพื่อเพิ่มความมั่นใจ <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนและให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องสหกรณ์สรุปความรู้ในรูปแบบผังมโนทัศน์ 	<p>๒. ชิ้นงาน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับสหกรณ์มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน</p> <p>๓. ใบงาน เรื่อง ประเภทของสหกรณ์</p>
--	--	--

	<p>๔. เมื่อนักเรียนสรุปความรู้ทำผังมโนทัศน์เรียบร้อยแล้วครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน (เพื่อนนักเรียนตั้งใจฟังสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ครูมีบทบาทในการช่วยเสริมความรู้)</p> <p>๕. หลังจากที่ทุกกลุ่มนำเสนอข้อมูลเรียบร้อยแล้วครูให้นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามโดยมีกติกาคือการส่งตัวแทนจับฉลากและให้ช่วยกันตอบคำถามซึ่งคะแนนจากข้อความที่เพื่อนอ่านถูกหรือผิด โดยให้ตอบได้เพียงแค่ครั้งเดียวเท่านั้น</p> <p>คำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> ✘ สหกรณ์เป็นองค์กรที่เกิดจากการที่มีกลุ่มบุคคลมารวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคม ✓ ลักษณะสำคัญของสหกรณ์เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มคนด้วยความสมัครใจ ✓ สหกรณ์มีการจัดบันทึกถูกต้องตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล ✘ สหกรณ์เกิดขึ้นครั้งแรกในทวีปอเมริกา ✘ สหกรณ์แห่งแรกของโลกคือสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ✓ ในประเทศไทยสหกรณ์เริ่มมีบทบาทในช่วงต้นสมัยรัชกาลที่ ๖ (เกิดขึ้นในรัชกาลที่ ๕ แต่มีบทบาทในรัชกาลที่ ๖)
--	---

	<p>✓ สหกรณ์แห่งแรกของไทยเป็นสหกรณ์ทำท่อนอยู่ สหกรณ์แห่งแรกของไทย เป็นสหกรณ์ทำท่อนอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลกใช้ ชื่อว่าสหกรณ์วัดจันทร์ไม่ จำกัดสินไช</p> <p>✗ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นกฎหมายสหกรณ์ฉบับที่ ๒</p> <p>✓ การเป็นสมาชิกสหกรณ์ต้องเป็นด้วยความสมัครใจและไม่เกิดการเข้า เป็นสมาชิก</p> <p>✓ บุคคลที่จะมาบริหารสหกรณ์ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง ตามวิธีที่สมาชิกได้ตกลงกันสมาชิกที่มีสิทธิ์ออกเสียงได้คนละ ๑ เสียง</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๖. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่องสหกรณ์และสอบถามนักเรียนว่าจะ การตอบคำถามของนักเรียนในขั้นนำนักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องกี่ข้อ</p>	
	<p>ชั่วโมงที่ ๓</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูทบทวนบทเรียนจากชั่วโมงที่แล้วในเรื่องของสหกรณ์ ครูตั้งประเด็นคำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรู้จักสหกรณ์ชื่ออะไรแล้วชื่อสหกรณ์ที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง (ครูพิจารณาคำตอบนักเรียน) - นักเรียนคิดว่าประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทยมีทั้งหมดกี่ประเภท 7 ประเภท (๗ ประเภท) 	

	<p>ชั้นสอน</p> <p>๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๗ กลุ่มแล้วจับสลากเพื่อแสดงบทบาทสมมติ อธิบายว่าสหกรณ์แต่ละประเภทจัดตั้งขึ้นมีจุดประสงค์จะแก้ไขปัญหาให้ความรู้และส่งเสริมในเรื่องใดบ้างเช่นภารกิจของสหกรณ์มีวิธีการดำเนินการของสหกรณ์โดยมีสหกรณ์ทั้ง ๗ ประเภทดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สหกรณ์การเกษตร - สหกรณ์ประมง - สหกรณ์ร้านค้า - สหกรณ์ออมทรัพย์ - สหกรณ์บริการ - สหกรณ์เครดิตยูเนียน - สหกรณ์นิคม <p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติตามที่ได้จับสลากโดยเรียงการ แสดงตามลำดับพร้อมตั้งคำถามเพื่อความเข้าใจของเพื่อนนักเรียน</p> <p>๓ - ๔ ข้อ</p> <p>ชั้นสรุป</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปความรู้ลงในใบงาน เรื่องประเภทของสหกรณ์</p> <p>๕. นักเรียนเขียนความประทับใจจากการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนนักเรียน</p>	
--	--	--

	<p>ชั่วโมงที่ ๔ ชี้ ชี้ ชี้ ชี้</p> <p>๑. ครูทบทวนบทเรียน ๓ ชั่วโมงที่แล้วเรื่องประเภทของสหกรณ์พร้อมถามคำถามชวนคิดก่อนเข้าบทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สหกรณ์สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้หรือไม่ <p>๒. ทบทวนบทเรียนเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>ชั้นสอน</p> <p>๓. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชนขึ้นมานักเรียนคิดว่าจะเป็นประเภทสหกรณ์ได้บ้าง (แนวคำตอบ สหกรณ์การเกษตร/สหกรณ์ออมทรัพย์/สหกรณ์ร้านค้า) <p>๔. นักเรียนเฝงความรู เรื่อง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกับในสหกรณ์</p> <p>๕. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนในการช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสหกรณ์มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมีวิธีการหรือแนวทางในการดำเนินอย่างไรที่คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ <p>(การสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถทำได้หลากหลายเช่นแผนผังมโนทัศน์ตามหลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข)</p>	
--	---	--

	<p>ขั้นสรุป</p> <p>๖. นักเรียนนำเสนอชิ้นงานและข้อมูลหน้าชั้นเรียน</p> <p>๗. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สหกรณ์และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับสหกรณ์มาพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน</p>	
--	---	--

สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน

รูปภาพแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา ด้านต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รูปที่ ๑ ตัวอย่างการพัฒนาศักยภาพคน (ระดับบุคคล)

ที่มาของข้อมูล : พอเพียง. ทุนมูลนิธิ-ภูมิพลและทุนมูลนิธิ-อานันทมหิดล(ออนไลน์),

สืบค้นเมื่อ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔. แหล่งที่มา : <https://www.porpeang.org/content/6199>

รูปภาพแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา ด้านต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาน้ำร้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

รูปที่ ๒ ตัวอย่างการพัฒนาแบบองค์รวม (ระดับชุมชน)

ที่มาของข้อมูล : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

. พื้นที่ทั้ง 6 ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ(ออนไลน์), สืบค้นเมื่อ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔.

แหล่งที่มา : <http://www.rdob.eo.th/th/Studvcenter>

รูปภาพแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา ด้านต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ปราชญ์เกษตร
เศรษฐกิจพอเพียง

นายสุชล สุขเกษม

ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน
สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2564

นายสุชล สุขเกษม มีประสบการณ์ในการทำงานภาคเกษตร 17 ปี เป็นผู้ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลา 16 ปี และสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ 16 ปี ในช่วงปี 2552 ทำการเกษตรแบบผสมผสาน 1 ไร่ 1 งาน และในปี 2556 สามารถสร้างรายได้ในพื้นที่ 1 ไร่ มีรายได้ 2 แสนบาท โดยศึกษาจากโครงการพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร รวมถึงค้นคว้าฝึกอบรม และนำความรู้ต่างๆ ที่ได้รับ มาปรับใช้ลงมือทำในพื้นที่ 1 ไร่ ของตนเอง โดยยึดพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 ในเรื่องหลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และผสมผสานองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตรสำหรับกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ ประกอบด้วย การปลูกพืชแบบผสมผสาน การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงเป็ดไข่ การเลี้ยงแพะเนื้อ การเลี้ยงกุ้งก้ามกราม การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ การเลี้ยงชันโรง การเลี้ยงไส้เดือน นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การทำไข่เค็มรสชาติต่างๆ เช่น ไข่เค็มรสต้มยำ ไข่เค็มรสกาแฟ การทำกล้วยแปรรูป การทำน้ำยาชนิดต่างๆ เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาปรับผ้านุ่ม และน้ำยาถูพื้นไล่ยุง โดยใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัว รวมถึงมีการทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีฟาร์ม จนในปัจจุบันในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถสร้างรายได้ถึง 2 แสนบาท โดยแบ่งเป็นรายได้ประจำวัน รายได้ประจำสัปดาห์ รายได้ประจำเดือนและรายได้ประจำปี สามารถพึ่งตนเองได้และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน

รูปที่ ๓ ตัวอย่างการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (ระดับประเทศ)

ที่มาของข้อมูล : ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน . ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง (ออนไลน์), สืบค้นเมื่อ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔.
แหล่งที่มา : <https://www.moac.go.th/philosopher-philosopher-suffice>

ใบความรู้ เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศในระดับต่าง ๆ

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ก็เพื่อให้รู้จักใช้ชีวิตด้วยความ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอก สร้างความมั่นคงให้กับตนเอง สร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อควรคำนึงในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ทำทุกอย่างเป็นขั้นตอน รอบคอบ ระมัดระวัง
๒. พิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร ตามศักยภาพของประเทศ
๓. การสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความสมดุลในสังคม
๔. ครอบคลุมทั้งด้านจิตใจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมถึงเศรษฐกิจ ดังนี้

ด้านจิตใจ

- เอื้ออาทร ประณีประนอม
- มีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี
- คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม

ด้านสังคม

- รู้ รัก สามัคคี
- ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ

- ไม่เสี่ยงเกินไป
- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
- คิดวางแผนรอบคอบ มีภูมิคุ้มกัน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญา
- ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเท่าที่จำเป็นอย่างระมัดระวัง
- คิดวางแผนรอบคอบ มีภูมิคุ้มกัน

**ลักษณะของ
ความพอดีใน
ปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง**

ใบความรู้ เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การนำแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาประเทศในระดับต่างๆ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในระดับต่าง ๆ เพื่อนำพาคนไทยไปสู่สังคมเข้มแข็ง โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ผู้คนในชุมชนดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข**
เพราะทุกคนพออยู่พอกินตามสมควร ไม่ยากจน ไม่มีการเบียดเบียนผู้อื่น สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้
- สมาชิกในชุมชนเกิดความสามัคคี**
ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
- สร้างความสมดุลในทุก ๆ ด้าน**
ทั้งในการดำเนินชีวิต กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าของสังคม และการจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน

เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง
เพราะประชาชนมีการประกอบอาชีพ มีรายได้ ลดการพึ่งพาจากภายนอก

การนำแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาประเทศในระดับต่าง ๆ สามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

- ๑) ระดับบุคคล** สามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น พออยู่พอกิน มีเหตุผลพึ่งตนเอง หมั่นศึกษาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีภูมิคุ้มกันที่ดี สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมถึงมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม
- ๒) ระดับชุมชน** โดยการร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เช่น มีการอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพเพื่อบริโภคในชุมชนและแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชน สร้างเครือข่ายขยายตลาดของสินค้าและแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน
- ๓) ระดับประเทศ** แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙-๑๒ ได้ปรับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นฐาน ดังนี้

ใบความรู้ เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การนำแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาประเทศในระดับต่าง ๆ สามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

๓) ระดับประเทศ

๓.๑) การพัฒนาศักยภาพของคนและความเข้มแข็งของชุมชน

โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางควบคู่กับการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้มีความรู้ คุณธรรม ครอบคลุมที่อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมีคุณภาพอย่างยั่งยืน ภายใต้การบริหารประเทศที่มีธรรมาภิบาล

๓.๒) การสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทย ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งจิต กาย ปัญญา ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์กัน นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมดุลระหว่างคน ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างสุข ได้แก่ ครอบครัวอบอุ่น การมีสุขภาวะที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจมั่นคง และมีสภาพแวดล้อมที่ดี

๓.๓) การสร้างความมีส่วนร่วมของคนในสังคมในการช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสืบสานและอนุรักษ์ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่คู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

ที่มาของข้อมูล : รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี และคณะ.๒๕๖๓.แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา.

(บรรณาธิการ :นายสมเกียรติ ภูระหงษ์)/สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

(พิมพ์ครั้งที่ ๓), หน้า๑๑๖-๑๑๘)/บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด : พิมพ์ที่: บริษัท ไทยร่มเกล้า จำกัด

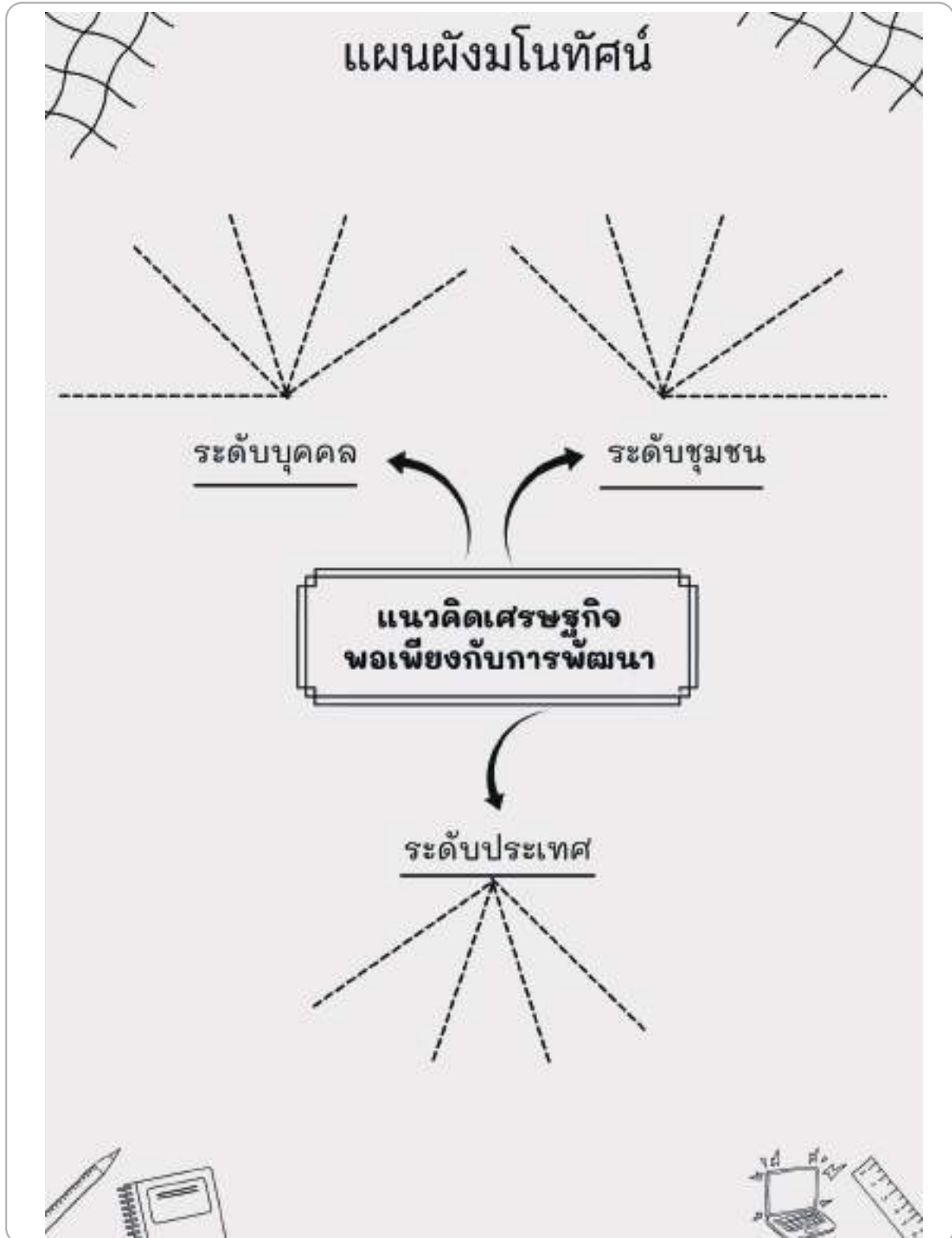
ตัวอย่างแผนที่ความคิด (สำหรับครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ใบความรู้ เรื่อง สหกรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์

สหกรณ์ (COOPERATIVE) เป็นองค์กรที่เกิดจากกลุ่มบุคคลที่มาร่วมตัวกันโดยสมัครใจเพื่อดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สนองความต้องการและบรรลุเป้าหมายของสมาชิกที่เป็นเจ้าของร่วมกันภายใต้หลักประชาธิปไตย ไม่มุ่งแสวงหากำไร และมีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

๑) ลักษณะสำคัญของสหกรณ์ มีดังนี้

- ๑.๑) เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มคนด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม
- ๑.๒) มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจที่แน่นอน คือ ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ๑.๓) มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีกฎหมายเกี่ยวกับสหกรณ์และข้อบังคับสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ

๒) ความเป็นมาของสหกรณ์ เกิดขึ้นครั้งแรกในทวีปยุโรป ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔-๑๕ โดยมีมูลเหตุมาจากเหตุการณ์การปฏิวัติอุตสาหกรรม ที่นักวิทยาศาสตร์ประดิษฐ์เครื่องจักรมาใช้งานคน ทำให้เกิดการว่างงาน จึงมีการร่วมมือกัน เช่น สหภาพแรงงาน แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้

นายรอเบิร์ต โอเวน (ROBERT OWEN) นักปฏิรูปสังคมจึงได้เสนอแนวคิดใหม่ โดยใช้กลุ่มคนที่มีปัญหาเศรษฐกิจและไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยลำพัง ร่วมทุนและกำลังด้วยความสมัครใจจัดตั้งองค์การประกอบกิจการของตนเองและยึดหลักประชาธิปไตย ทุกคนมีความเสมอภาคเป็นเจ้าของร่วมกัน ไม่ถือกำลังทรัพย์เป็นใหญ่ ไม่แข่งขันกัน ผลประโยชน์ที่ได้นำมาแบ่งปันกันอย่างยุติธรรมในหมู่ผู้มีส่วนร่วมในกิจการวิธีการนี้คือ สหกรณ์

ใบความรู้ เรื่อง สหกรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์

๒) ความเป็นมาของสหกรณ์ (ต่อ)

สหกรณ์แห่งแรกของโลก คือ สหกรณ์รอสเตลของผู้นำอันเที่ยงธรรมเกิดจากคนงานทอผ้าที่ถูกเอาเปรียบเรื่องค่าจ้างจัดตั้งเป็นสมาคม มีสมาชิกริเริ่ม ๒๔ คน รวมทุนจัดตั้งร้านค้าขายสิ่งของจำเป็นแก่การครองชีพโดยไม่หวังกำไรและช่วยกันดูแลกิจการต่อมาธุรกิจขยายตัวเพิ่มขึ้นหลักการของสหกรณ์รอสเตลก็ยังคงยึดถือมาถึงปัจจุบัน

ในประเทศไทยสหกรณ์เริ่มมีบทบาทในช่วงต้นสมัยรัชกาลที่ ๖ โดยได้มีการจัดตั้งธนาคารเงินกู้แห่งชาติ และแนะนำให้ชาวนาที่ต้องการกู้เงินรวมตัวเป็นสมาคมมีการช่วยเหลือดูแลร่วมกันโดยได้มีการจัดตั้งสมาคมและสหกรณ์ ซึ่งเป็นคำที่บัญญัติขึ้นโดยพระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ทั้งนี้เพื่อเป็นสถาบันประกันการขอกู้ยืมเงินของชาวนา โดยสหกรณ์ดังกล่าวจะเป็นผู้มาติดต่อกู้ยืมเงินจากธนาคารเงินกู้แห่งชาติแทนเกษตรกร และนำเงินกู้ไปให้แก่เกษตรกรที่ต้องการอีกทอดหนึ่ง และจากการที่ทรงเป็นผู้ริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย จึงได้รับการยกย่องให้พระองค์ทรงเป็น 'พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย'

สหกรณ์แห่งแรกของไทยเป็นสหกรณ์หาทุน ตั้งอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลก ใช้ชื่อว่า "สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้" จัดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๔ ต่อมารัฐได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๔๗๑ นับเป็นกฎหมายสหกรณ์ฉบับแรกที่มีการรับจดทะเบียนสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ และมีการขยายเพิ่มเติม

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของสหกรณ์ไทย คือ การรวมสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน โดยการออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ทำให้สหกรณ์หาทุนขนาดเล็กที่ดำเนินธุรกิจเพียงอย่างเดียวรวมเป็นขนาดใหญ่ สามารถขยายธุรกิจเป็นแบบอเนกประสงค์และเป็นประโยชน์แก่สมาชิกมากกว่า ต่อมากลายเป็นสหกรณ์การเกษตรมาจนถึงปัจจุบัน โดยสหกรณ์ถือเป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่ช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

ใบความรู้ เรื่อง สหกรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์

๓) หลักการสำคัญของสหกรณ์ มี ๖ ประการ ดังนี้

๓.๑) การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิก
จากการจะเข้าหรือออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ
ไม่มีการบังคับขู่เข็ญ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ และต้องมีการกำหนดคุณสมบัติ
การเข้าเป็นสมาชิกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ประเภทนั้นๆ

๓.๒) การควบคุมตามหลักประชาธิปไตยและมีการดำเนินงานโดยอิสระ ดังนั้น
การบริหารจึงต้องมาจากบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งตามวิธีที่สมาชิกได้ตกลงกัน
โดยให้ยึดหลักว่า สมาชิกมีสิทธิออกเสียงได้คนละหนึ่งเสียง และมีความเป็นอิสระใน
การดำเนินงาน

๓.๓) การจำกัดอัตราดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่ทุนเรือนหุ้นในการจัดสรรเงินปันผลให้
แก่สมาชิกสหกรณ์ ควรจำกัดอัตราผลตอบแทนต่อทุนเรือนหุ้นมิให้สูงจนเกินไป
เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการแสวงหากำไรในสหกรณ์ของผู้มีทุนมาก

๓.๔) การจัดสรรผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ นำมาแบ่งปันให้แก่สมาชิกในลักษณะ
ของเงินปันผล และนำไปใช้เพื่อพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์ หรือใช้ในการจัดบริการแก่ส่วน
รวมเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ต่อไป

๓.๕) ส่งเสริมการศึกษา การให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกถือเป็นสิ่งจำเป็นและ
สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนางานด้านสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์จะก้าวหน้าหรือล้มหลังยอม
ขึ้นอยู่กับพื้นฐานการศึกษาของสมาชิก โดยสมาชิกต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักและ
วิธีดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์เป็นสำคัญ และนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาอบรมมาใช้ในการ
การปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานของสหกรณ์

๓.๖) การร่วมมือทางสหกรณ์ในทุกระดับ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกสหกรณ์
ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ เพราะสหกรณ์มีฐาน
เป็นองค์กรที่จะต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสหกรณ์ทั้งหลายจึงต้องช่วยเหลือกัน
แต่ละแห่งจะทำงานโดยลำพังอย่างโดดเดี่ยวไม่ได้ ต้องมีการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยน
เรียนรู้และร่วมมือเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์ร่วมกัน

ที่มาของข้อมูล : รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี และคณะ.๒๕๖๓.สหกรณ์.(บรรณาธิการ :นายสมเกียรติ ภูระหงษ์)/

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (พิมพ์ครั้งที่ ๓), หน้า๑๑๘-๑๒๐./

บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด : พิมพ์ที่: บริษัท ไทยร่มเกล้า จำกัด

ตัวอย่างแผนมโนทัศน์ เรื่อง สหกรณ์ (สำหรับครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๒

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนผังมโนทัศน์

บัตรคำถาม เรื่อง สหกรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๒
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บัตรคำถาม

ให้คุณครูติดตามรอยปะ ให้นักเรียนตอบ ถูก หรือ ผิด

สหกรณ์เป็นองค์กรที่เกิดจากการที่มีกลุ่มบุคคลมารวมตัวกัน
เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคม

ลักษณะสำคัญของสหกรณ์เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มคน
ด้วยความสมัครใจ

สหกรณ์มีการจัดบันทึกถูกต้องตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล

สหกรณ์เกิดขึ้นครั้งแรกในทวีปอเมริกา

สหกรณ์แห่งแรกของโลกคือสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

ในประเทศไทยสหกรณ์เริ่มมีบทบาทในช่วงต้นสมัยรัชกาลที่ ๖

สหกรณ์แห่งแรกของไทยเป็นสหกรณ์หาทุนอยู่ สหกรณ์แห่งแรกของไทยเป็น
สหกรณ์หาทุนอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลกใช้ ชื่อว่าสหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๗๑ เป็นกฎหมายสหกรณ์ฉบับที่ ๒

การเป็นสมาชิกสหกรณ์ต้องเป็นด้วยความสมัครใจและไม่กีดกัน
การเข้าเป็นสมาชิก

บุคคลที่จะมาบริหารสหกรณ์ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง
ตามวิธีที่สมาชิกได้ตกลงกันสมาชิกที่มีสิทธิ์ออกเสียงได้คนละ ๑ เสียง

บัตรข้อมูล เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (แสดงบทบาทสมมติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ผู้มีอาชีพทางการเกษตร รวมกันจัด ตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อ นายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น ความเป็นมา สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2459 ชื่อว่า สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์ การเกษตรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับหมู่บ้านตั้งขึ้นใน หมู่เกษตรกรที่มี รายได้ต่ำและมีหนี้สินมากมีสมาชิกแรกตั้ง จำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน จำนวน 3,080 บาทเป็นค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) จำนวน 3,000 บาท

วัตถุประสงค์

สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบเอกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐาน ของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น จากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบ อาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งในรับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้อย่างปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลผลิต ที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผล ให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการอนามัย

ใบงานแบบที่ ๓/๑ รูปที่ ๓ : <https://www.oornn.com/>

บัตรข้อมูล เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (แสดงบทบาทสมมติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์ออมทรัพย์

สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวงและได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ สามารถกู้ยืมเงินได้เมื่อเกิดความจำเป็นตาม หลักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเป็นมา สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกในประเทศไทย จัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อการสหกรณ์ จดทะเบียนเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2492 คือ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัดสินใช้ และได้แพร่หลายไปในหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ ส่วนสหกรณ์ ออมทรัพย์ในชุมชนแห่งแรก คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่บลู จำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2522

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยการรับฝากเงินและให้ผลตอบแทน ในรูป ของดอกเบี้ยอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์ และโดยการถือหุ้นหัก ณ ที่จ่าย เป็นรายเดือน แต่ไม่เกิน 1 ใน 5 ของหุ้นทั้งหมด เมื่อสิ้นปีทางบัญชีต้อง จ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกในอัตราที่กฎหมายกำหนด รวมทั้ง ให้บริการด้านเงินกู้แก่สมาชิกตามความจำเป็น

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

เป็นแหล่งเงินฝากและเงินกู้ของสมาชิก ทำให้สมาชิกรู้จักเก็บออมเงิน และไม่ ต้องไปกู้เงินนอกระบบ ทำให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคงขึ้น

บัตรข้อมูล เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (แสดงบทบาทสมมติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์ประมง

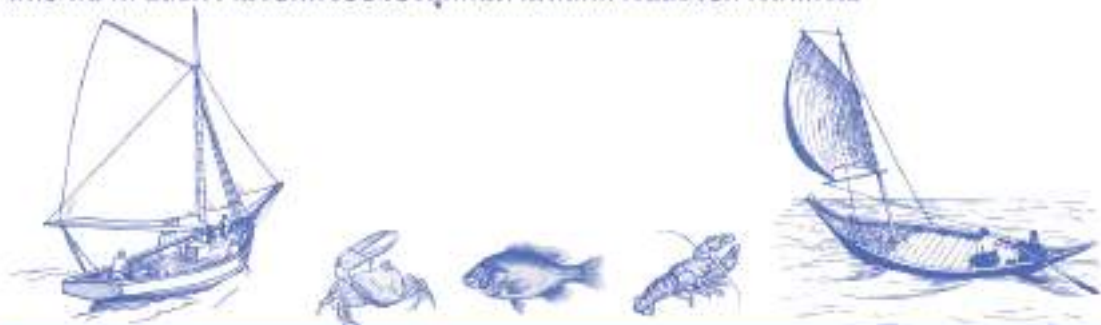
สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ซึ่งชาวประมงแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ตามลำพัง บุคคลเหล่านี้จึงรวมกันโดยยึดหลักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเป็นมา สหกรณ์ประมงแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2492 ชื่อว่า สหกรณ์ประมงพิษณุโลกจำกัด ในห้องที่ศาลากลางกระบังโปงนบก อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์ประมงประเภทน้ำจืด มีสมาชิกแรกตั้ง จำนวน 54 คนดำเนินการจัดสรรที่ทำกิน การจำหน่าย การแปรรูป และขออนุญาตสัมปทานให้สมาชิกจับสัตว์น้ำได้โดยสะดวก

วัตถุประสงค์

สหกรณ์ประมงดำเนินการให้ความรู้ทางด้านวิชาการในเรื่องการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม และมีคุณภาพในการเพาะเลี้ยง การเก็บรักษาและการแปรรูปสัตว์น้ำแก่สมาชิก รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางด้านธุรกิจการประมงคือ การจัดหาเงินทุนให้สมาชิกกู้ไปลงทุนประกอบอาชีพ การจัดหาวัสดุการประมงมาจำหน่าย การจัดหาเจ้าหน้าที่สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การรับฝากเงิน และสงเคราะห์สมาชิกเมื่อประสบภัยพิบัติ

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกมีแหล่งเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำมาลงทุนประกอบอาชีพ ชื่อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งของจำเป็นที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายในราคาที่เป็นธรรม เมื่อมีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์สหกรณ์ จะรวบรวมขายให้ในราคาที่สูงขึ้น บริการรับฝากเงินเพื่อความสะดวก ปลอดภัยให้แก่สมาชิก และสมาชิกจะได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการประมง ตามหลักวิชาการ แขนงใหม่ให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด รวมถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของทุกคนตามหลักการและวิธีการสหกรณ์

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : <http://www.canna.com/>

บัตรข้อมูล เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (แสดงบทบาทสมมุติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์ที่มีผู้บริโภคร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป โดยจดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ในประเภท สหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของ สมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคและเพื่อมาตรฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ ความเป็นมา สหกรณ์ร้านค้า จัดตั้งขึ้นโดยชาวชนบท อำเภอเสนา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ในปีพ.ศ.2480 และได้เลิกล้มไป ต่อมารัฐบาลได้ช่วยเหลือ มีนโยบายที่จะช่วยเหลือด้านการครองชีพให้กับประชาชน โดยการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้น ทั้งในสวนกลางและส่วน ภูมิภาคทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งสหกรณ์ร้านค้าที่จัดตั้งในเมืองที่ประชาชน หนาแน่นจะประสบความสำเร็จมากกว่าสหกรณ์ร้านค้าที่ตั้งในชนบท

วัตถุประสงค์

สหกรณ์ร้านค้าจะจัดหาสิ่งของและบริการที่สมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย ช่วยจำหน่ายผลิตผล ผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางด้านสหกรณ์ และด้านการค้าให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ปลุกจิตสำนึกให้ สมาชิกรู้จักประหยัด ช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือและประสานงานกับสหกรณ์และหน่วยงานอื่นทั้งภายในและนอกประเทศ ในอันที่จะเกื้อกูลกันและกัน

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกมีสถานที่ซื้อขายสินค้าจำเป็นตามราคาตลาดในชุมชน ซึ่ง เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ เทียบตรงในการชั่ง ตวง วัด ตามความต้องการของสมาชิก เมื่อสิ้นปีสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี สมาชิกจะได้รับเงินปันผลตาม หุ้น และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนที่ได้ทำธุรกิจกับสหกรณ์ การซื้อขายด้วยเงิน สดสินค้าจะมีราคาที่ถูกกว่าเงินผ่อน ทำให้สมาชิกมีความรอบคอบในการจัดหาสินค้าราคาถูกมาจำหน่ายเพื่อประโยชน์ ของสมาชิก

รูป: nams.com/ ชุมชน : <https://www.nams.com/>

บัตรข้อมูล เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (แสดงบทบาทสมมติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์นิคม

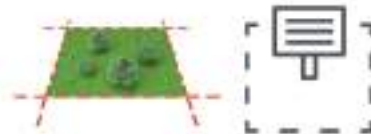
สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่ง ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินเชื่อ ปัจจัยการผลิต และสิ่งของที่จำเป็น การแปรรูปการเกษตร การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งกิจการให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิก

ความเป็นมา

1. การจัดหาที่ดิน
  - 1.1 สหกรณ์นิคม
  - 1.2 สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน
  - 1.3 สหกรณ์การเช่าที่ดิน
2. การวางแผนและปรับปรุงที่ดิน เมื่อได้รับที่ดินแปลงใดมาจัดสหกรณ์แล้วทางราชการจะสำรวจรายละเอียดสภาพภูมิประเทศ ชนิดและลักษณะดิน ปริมาณน้ำฝน จากนั้นจะวางแผนผังการใช้ที่ดิน ว่าควรดำเนินการสร้างบริการสาธารณูปโภคอย่างไรบ้าง เช่น ถนน การชลประทาน โรงเรียน สถานีอนามัย ฯลฯ
3. การรับสมัคร และคัดเลือกบุคคลเพื่อรับการจัดสรรที่ดิน
4. การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
5. การกำหนดเงื่อนไขการใช้ที่ดิน และการได้กรรมสิทธิ์ที่ดิน งานจัดสหกรณ์เมื่อจัดราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ที่จัดหามาเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การรวบรวมราษฎรที่ได้รับจัดสรรที่ดินนั้นจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้น และขอจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 เพื่อให้เกษตรกรมีสถาบันของตนเอง ที่จะเป็นสื่อกลางในการอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ส่วนการดำเนินการกิจของสหกรณ์จะมีลักษณะเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตร

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

ทำให้สมาชิกสหกรณ์มีสหกรณ์เป็นสถาบันที่เป็นสื่อกลางในการขอรับบริการต่างๆ จากรัฐบาล และเป็นสถาบันที่อำนวยความสะดวกในด้านการจัดหาสินเชื่อ การรวมกันซื้อ รวมกันขาย การส่งเสริมการเกษตรและการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้เกิดระบบที่ดีในการจัดหาการผลิต และการตลาดโดยสมาชิก เพื่อสมาชิก ในการประกอบอาชีพอย่างมั่นคงจนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

โปรแกรมทำสื่อ/ รูปถ่าย : <https://www.canva.com/>

บัตรข้อมูล เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (แสดงบทบาทสมมุติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์บริการ

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยมีประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คน ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกันรวมตัวกันโดย ยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ ปัญหาต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในอาชีพต่อไป

ความเป็นมา

สหกรณ์บริการแห่งแรกจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2484 เป็นการรวมตัว กันในกลุ่มผู้มีอาชีพทำรม ชื่อ สหกรณ์ผู้ทำรมบ่อสร้าง จำกัดลีนใช้ อยู่ที่ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมา ในปี พ.ศ. 2496 ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์บริการไฟฟ้าหนองแขม จำกัด อำเภอ หนองแขม กรุงเทพมหานคร เป็นสหกรณ์ที่ให้บริการด้านสาธารณูปโภค และในปี พ.ศ. 2497 จัดตั้งสหกรณ์มีด อริยัญญิก จำกัด ที่ตำบลทุ่งช้าง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีสหกรณ์บริการ อีกหลายแบบตามมา เช่น สหกรณ์เคหสถาน สหกรณ์แท็กซี่ สหกรณ์ หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ สหกรณ์ บริการน้ำประปา สหกรณ์ผู้จัดหางาน แห่งประเทศไทย ฯลฯ วัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจด้านการ บริการตามรูปแบบของสหกรณ์ ส่งเสริมสวัสดิการ แก่สมาชิกและครอบครัว ส่งเสริมการช่วยเหลือ ตนเองและช่วยเหลือซึ่งกัน และกันในหมู่สมาชิก ร่วมมือกับสหกรณ์อื่นและหน่วยงานอื่นเพื่อความ ก้าวหน้าของกิจการสหกรณ์

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

สมาชิกมีสหกรณ์เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาฝีมือการผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นที่ต้องการของตลาด มีแหล่งรวม ซื้อรวม ขายผลิตภัณฑ์และอุปกรณ์ในการผลิตผลิตภัณฑ์ ช่วยให้ สมาชิกสหกรณ์ ประกอบอาชีพได้ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อสิ้นปีทางบัญชีถ้าสหกรณ์มี กำไรสุทธิ ประจำปี สมาชิกสหกรณ์จะได้รับเงินปันผลตามหุ้น และเงิน เจรี่ยคืนตามส่วนที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์

สื่อประกอบเนื้อหา/ รูปถ่าย : <https://www.sco.co.th/>

บัตรข้อมูล เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (แสดงบทบาทสมมติ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เนกประสงค์ ตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น อาศัยในชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือในสถานที่เดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อการรู้จักช่วยเหลือตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกประหยัดและออม เพื่อการรู้จักช่วยตนเองเป็นเบื้องต้นและเป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นคงแก่ตนเองและครอบครัว

ความเป็นมา

สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นอีกสหกรณ์ประเภทหนึ่งตามประกาศกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548 เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมคน เพื่อทำกิจกรรมเรื่องการออมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ในประเทศไทยได้เริ่มจัดตั้งกลุ่มขึ้นแห่งแรกเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2508 " กลุ่มเครดิตยูเนียนแห่งศูนย์กลางทewa " และได้แพร่ขยายการจัดตั้งสหกรณ์และกลุ่มเครดิตยูเนียนทั่วประเทศขึ้นเป็นจำนวนมากภายใต้ปรัชญาและอุดมการณ์สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่มุ่งจะพัฒนาคนให้ช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการและวิธีการสหกรณ์รวมทั้งเพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

1. เป็นคนรู้จักประหยัดและออม สหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดตั้งในชุมชนของสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์จึงมีที่สะสมเงินที่สะดวกและรวดเร็วไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปฝากเงินที่ไกล ๆ แม้มีเงินจำนวนน้อยหรือมากก็ตาม สมาชิกก็สามารถที่จะสะสมได้
2. ช่วยแก้ไขปัญหาการเงิน เมื่อสมาชิกมีความเดือดร้อนหรือความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินสมาชิกมีสิทธิที่จะขอกู้เงินจากสหกรณ์ได้ในอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม
3. สร้างความมั่นคงแก่สมาชิกและครอบครัว สหกรณ์เครดิตยูเนียนแต่ละแห่งจะจัดให้มีบริการในรูปแบบต่าง ๆ แล้วแต่ความต้องการของสมาชิกและเงินทุนที่สหกรณ์มีอยู่ ซึ่งมีส่วนสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นแก่ครอบครัวและสมาชิก
4. สามารถพัฒนาชุมชนและสังคม กิจกรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนช่วยให้ประชาชนในชุมชนเกิดการประหยัดและออม เพื่อสร้างกองทุนขึ้นในชุมชน เพื่อช่วยเหลือบำบัดความทุกข์ร้อนที่เกิดขึ้น เพื่อให้รู้จักการแก้ไขและตัดสินใจช่วยเหลือกันในชุมชนของตนเอง เป็นการฝึกผู้นำในชุมชน

ที่มาของข้อมูล :

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร. เว็บไซต์กรมส่งเสริมสหกรณ์ .

ประเภทของสหกรณ์ (ออนไลน์), สืบค้นเมื่อ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔.

แหล่งที่มา : <https://web.cpd.go.th/samutsakhon/index.php/cpdall/type-cpd>

Tel: ๐๖๓๕๕๖๖๖ / ๐๖๓๕๕๖๖๖ | <https://www.cpd.go.th/>

ใบงาน เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ (สรุป)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๓

หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปความรู้ลงในใบงาน เรื่องประเภทของสหกรณ์

สหกรณ์

สหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ประมง

สหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์นิคม

สหกรณ์บริการ

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ไปรษณียบัตร ๑๑๐/ ซุขีสถาพ : <https://www.csmi.com/>

๘๔ ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ : วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน

ใบความรู้ เรื่อง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับสหกรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๔
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้กับสหกรณ์

การที่ชุมชนต่าง ๆ นำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ มักจะมีการจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชนขึ้น เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า ซึ่งใช้วิธีการบริหารจัดการแบบสหกรณ์ มีการผลิตสินค้าต่าง ๆ โดยการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการของสหกรณ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระบบสหกรณ์ในประเทศไทยมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะ สหกรณ์เป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่ช่วยแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ และช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

สหกรณ์ถือเป็นองค์กรที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการออมทรัพย์ การสะสมทุน พัฒนา และส่งเสริมการประกอบอาชีพ และการร่วมมือในการดำเนินธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งด้านการให้สินเชื่อ การผลิต การตลาด การแปรรูป การคมนาคมขนส่ง ส่งเสริมสวัสดิการต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญของรัฐและเอกชนในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

ในปัจจุบันการรวมกลุ่มของสหกรณ์ได้มีการขยายรูปแบบการรวมกลุ่ม มีการจัดตั้งสหกรณ์ชุมชน เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ คือ การเดินทางสายกลาง เช่น สามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่ต้องเป็นหนี้เงินกู้ยืมระบบ รู้จักอดออม ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ซึ่งหมายถึงความพอเพียงพอประมาณ และมีเหตุมีผล ความพอประมาณของสมาชิกสหกรณ์จำเป็นจะต้องมี เพราะถ้าสมาชิกไม่รู้จักเพียงพอไม่ใช้หลักการประหยัดอดออมแล้ว สหกรณ์ก็ไปไม่รอด นอกจากนี้ระบบสหกรณ์เป็นระบบที่ทำให้ผู้คนร่วมมือกันทำงาน สร้างความสามัคคี ส่งเสริมให้สมาชิกต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุป จากการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ทำให้การพัฒนาประเทศของไทยที่มุ่งพัฒนาเพื่อการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรม เน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม ทรัพยากรธรรมชาติร่อยหรอ และเสื่อมโทรมลง ดังนั้น การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการพัฒนาประเทศที่เน้นให้คนไทยดำรงตนบนทางสายกลาง อยู่ในความพอดี พอประมาณ พึ่งพาตนเองได้มีภูมิคุ้มกันด้านการเปลี่ยนแปลง รวมกลุ่มสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก จะทำให้คนไทยสามารถพึ่งพาตนเองร่วมกันอย่างสันติสุข

ที่มาของข้อมูล : รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี และคณะ.๒๕๖๓.สหกรณ์.(บรรณาธิการ :นายสมเกียรติ ภูระหงษ์)/

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (พิมพ์ครั้งที่ ๓), หน้า๑๒๕./

บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด : พิมพ์ที่: บริษัท ไทยร่มเกล้า จำกัด

เกณฑ์การประเมินการทำงานกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสหกรณ์ของชุมชน ชั่วโมงที่ ๑ - ๔
หน่วยที่ ๕ จัดสรรวันสุขสู่ชุมชน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ครูผู้สอนประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

รายการประเมิน	๔ ดีมาก	๓ ดี	๒ พอใช้	๑ ปรับปรุง
๑. ความร่วมมือ				
๒. ขั้นตอนการทำงาน				
๓. การแสดงความคิดเห็น				
๔. ความรับผิดชอบ				

เกณฑ์การให้คะแนน

๑. ความร่วมมือ

- ๔ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงาน มีการประสานงานที่ดีเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมตลอดการนำเสนอ
- ๓ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงานส่วนใหญ่มีการประสานงานที่ดีเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางช่วงของการนำเสนอ
- ๒ คะแนน สมาชิกในกลุ่มทุกคน ทำงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ยังขาดการประสานงานในกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมน้อยมากในช่วงการนำเสนอ
- ๑ คะแนน สมาชิกในกลุ่มบางคนไม่ทำงานกลุ่ม ขาดการประสานงาน สมาชิกกลุ่มอื่นไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงของการนำเสนอ

๒. ขั้นตอนการทำงาน

- ๔ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์
- ๓ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานค่อนข้างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มการทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์
- ๒ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน แต่ความสำเร็จของงานไม่ค่อยสมบูรณ์
- ๑ คะแนน มีการกำหนดขั้นตอนทำงานไม่ชัดเจน ทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์

๓. การแสดงความคิดเห็น

- ๔ คะแนน สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น
- ๓ คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็น
- ๒ คะแนน สมาชิกมากกว่าครึ่งร่วมแสดงความคิดเห็น
- ๑ คะแนน ไม่ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น

๔. ความรับผิดชอบ

- ๔ คะแนน สมาชิกทุกคน ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนงานสำเร็จเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา
- ๓ คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา
- ๒ คะแนน สมาชิกบางคนเรียกงานไม่ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายงานเสร็จแต่ไม่ค่อยสมบูรณ์ทันเวลา
- ๑ คะแนน สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๐ - ๑๓	ดี
๗ - ๙	พอใช้
๔ - ๖	ควรปรับปรุง

แบบวัดระดับสมรรถนะการจัดการตนเอง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/..... ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน..... วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ร.	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ ($\frac{\text{คะแนนรวม}}{๑๒}$)X๑๐๐	ระดับการประเมิน
		ด้านการจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง (๔)	ด้านความรู้จักความสามารถและความภาคภูมิใจในตนเอง (๕)	ด้านการกำหนดเป้าหมายและการกำกับตนเอง (๕)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ระดับดีมาก
คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ระดับดี
คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙	ระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙	ระดับพอใช้
คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙	ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ **ดี** ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการสื่อสาร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $(\frac{\text{คะแนนรวม}}{๑๒}) \times ๑๐๐$	ระดับการประเมิน
		ด้านการรับและส่งสารบนความเข้าใจ (๔)	ด้านการรับและส่งสารด้วยความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (๔)	ด้านการรับและส่งสารให้บรรลุเป้าหมาย (๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐

ระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙

ระดับดี

คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙

ระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙

ระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙

ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $(\frac{\text{คะแนนรวม}}{100}) \times 100$	ระดับการประเมิน
		ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีและมีภาวะผู้นำ(๔)	ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือร่วมพลัง(๔)	ด้านการสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี(๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐

ระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙

ระดับดี

คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙

ระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙

ระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙

ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการคิดขั้นสูง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้				รวม	ร้อยละ $\frac{\text{คะแนนรวม}}{100} \times 100$	ระดับการประเมิน
		ด้านการเกิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ(๔)	ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ(๔)	ด้านการคิดแก้ปัญหา(๔)	ด้านการคิดสร้างสรรค์ (๔)			
เฉลี่ย								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐

ระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙

ระดับดี

คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙

ระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙

ระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙

ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบวัดระดับสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ครั้งที่ประเมิน.....

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้คุณครูใส่ระดับสมรรถนะที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่กำหนดให้

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติได้			รวม	ร้อยละ $\frac{\text{คะแนนรวม}}{100} \times 100$	ระดับการประเมิน
		ด้านพลเมืองที่รับผิดชอบ(๔)	ด้านพลเมืองที่เคารพสิทธิ(๔)	ด้านพลเมืองที่สร้างการเปลี่ยนแปลง(๔)			
เฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐

ระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙

ระดับดี

คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙

ระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละ ๕๐ - ๕๙

ระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ ๐ - ๔๙

ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษาโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
นายสมเกียรติ ชอบผล	ประจำสำนักพระราชวังพิเศษ ระดับ ๑๐
นางมณฑนา ศังฆะเกษม	ข้าราชการบำนาญ

ที่ปรึกษา

นายอัมพร พิเศษ	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายกวิทร์เกียรติ นนธ์พล	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองศาสตราจารย์ทศนา เขมมณี	ราชบัณฑิต
นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า	ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวิมลนาถ ระเบียบทุกข์	ที่ปรึกษาพิเศษ ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ
ศาสตราจารย์ชูกิจ ลิ้มปิฉ่างค์	ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
นางศรีนคร วิหะสิรินันท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติ เซนต์ แอนดรูวส์ กรุงเทพฯ
นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

นางศรีนวล แก้วประดิษฐ์	ข้าราชการบำนาญ
รองศาสตราจารย์นายดา ปิณฑานนท์	อาจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นายอชิระ อุดม	อาจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นางอาลัย พรหมชนะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒

คณะผู้จัดทำกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

นายธาริช สนวนุช	ครู โรงเรียนบ้านสะพาน “มงคลวิทยา” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เขต ๑
นายเมธี ตั้งสิริพัฒนา	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายกฤตณัฐ คล้ายขำ	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายภาคินนทร์ แก้วประภาค	ครู โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายมาณภาพ แยมบุญชู	ครู โรงเรียนบางมดวิทยา “สีสุกหวาดจวนอุปถัมภ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นางสาวกรกฎ จิตรานุเคราะห์	โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายวรวิทย์ สุขสถิตย์	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวนาราภัทร ไทยวัตถุ	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายเหมวิกร เจริญศรี	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายสมพงษ์ จุลดาลัย	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวอรชยา คงชาติ	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวสุภารัตน์ ทองแย้ม	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายธนวัต เปรมปรีชา	ครู โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายวรวิทย์ ประทีป ณ กลาง	ครู โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายประพันธ์ ขจัดภัย	ครู โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายก้าวกรณ์ สุขเสงี่ยมกุล	ครู โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นายกิตติศักดิ์ วันงาม	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวศิริดา สูงสกุล	ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒

นางสาวคณัญพัศ บุตรแสน	ครู โรงเรียนกุนนธีรุตารามวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวพินดา ศรีอ่ำดี	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวปพิชญา จินอิม	ครู โรงเรียนวิสุทธิรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
นายนวพรรษ ศุภวารังกุล	ครู โรงเรียนปากเกร็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรี
นายนवल เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา	ครู โรงเรียนปากเกร็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรี
นางสาวชลธิดา ดวงงามยิ่ง	ครู โรงเรียนประจวบวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
นางสาวสุนีย์ พาขอ	ครู โรงเรียนปากกรานพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
นายณัฐพนธ์ โสไใหญ่	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
นางสาวสุกัญญา สีหาโภชน์	ครู โรงเรียนยางตลาดวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางผาณิต ทวีศักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวพรทิพย์ ดินดี	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวภัทรา ต่านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวอริฐาน คงช่วยสถิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดี	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวปรมาพร เรื่องเจริญ	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวศินี เขียวเงิน	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โครงการจัดทำสื่อ ๒๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

